UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Ivris Gvlielmi Dvrandi

Durantis, Guilelmus

Augustae Taurinorum, 1578

Contumacia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96857

Visual Library

ꝓceſſum,ff.de req.re.l.2.in fi.q̃a ex pluribus iudicibus melior eſt ꝯditio p̄ uenientis,in Spe.de cita.§.fi.uerſi.itē pone.ar.ff.de of.ꝯſul.l.1.q̃a ſatis tñ vi nouū eſſe edictū apud alterū ꝑ captionē:& ſic illam l.induco.facit ff.de iud.l.ſi q̃s poſtea.cū ſua materia.Bal.uide j.de app.§.caſus talis. ¶ Citatio circūducta nō interrūpit p̄ſcriptionē, q̃a nō ꝯſtat ex omnibus ſuis partibus, de præſc.30.ann.ſicut.ꝑ Gul.de Cu.ar.no.ext.de teſti.c.ſignificauit.ꝑ Inno.ff.ad l.Aquil.in l.Aquilia,ſi deletū.Bal.uide ſ.e.§.no.ꝙ inter.& uide Bald.poſt Inn.ext.de p̄ſc.c.extrāſmiſſa.alias eſt c.illud. ¶ Citatio ꝑemptoria nō req̃rit,ut ueniat ad illū,q̃ iā de ꝯtumacia, culpa,uel dolo notatus eſt, ut in uer.fi. ¶ Citatio dēt in ſe ꝯtinere cauſas ut no.in l.4.§.p̄tor.ait. uer. decunciari.ff.de dā.infe.Citatio ꝑemptoria p̄t mitti ante litis ꝯteſtationē. ꝙ not.& uide in Spe.de acto.§.uiſo.uer.antepe. ¶ Quæſit differētia inter citationē hoīs & legis,j.ti.le.q.§.4.& q̃uo q̃s abſoluaē a citatione, ibi in §. ſeq.& quot ſunt q̃ nō req̃rūt citationē,ibi vide rſā.§.an abſolutio.Bal. ¶ An citatus,ut intra octo dies ꝯpareat,ſi ꝯparat prima die,teneaē expectare aduerſariū ꝑ totū terminū.vide de dilat.§.2.Et an parte abſente,id eſt nō citata,p̄t iudex p̄figere terminū:j.de dilat.§.an parte.¶ Iudex p̄t citare ſine cauſę cognitione,j.de dila.§.iudex p̄t. ¶ Tres ſunt partes citationis: & in qua parte credatur nuncio,j.de ſententia,§.citatio debet.¶ Ad ſubſtātiā, citationis non eſt neceſſe,ꝙ libellus primo offeratur iudici,ſed eſt ad bene eſſe,infra de appellat.§.ſed pone,dicit ſtatutum,quod ille.

a ¶De contumacia.[a] Rubrica.

QVIA peremptorie vocati ad iudicium,ſæpe venire cōtemnūt ꝯtumaciter,iō de ꝯtumacia dicamus,oſtēdentes, q̃s ſit ꝯtumax,qualr̃ ꝯ actorē ꝯtumacē ꝓcedaē, &
b qualiter contra reum,& de pœnis contumaciæ[b].

ADDITIONES.

a Tācredus hoc ordine poſuit hāc Rubricā,ſcilicet poſt ꝓximā Roſ in libel. iuris cano.pte 2.poſuit Rubricā,de cōtumacia accuſatoris & accuſati. Vber.de Bo.& ſine Rubrica,mihi cha.7 ponit đ cōtumacia & eius pęna.Io. đ Deo duas rubricas poſuit libro ſcđo,de cōtumacia rei,& de cōtumacia actoris.Ang.multas Rub.poſ.xciii.vſq;ad tit.de cautelis aduocatorū.Guid.de Suz.Rub.q̃uo ꝓcedaē cōtra reum cōtumacē.Gui.An.cōtinuauit ad tractatū ꝓximū.Sciendū ēt,qđ hæc Rubrica repetiē in tractatu libellorū. Itē qđ Hoſt in ſummat rubricam hāc ſeparatā a rubrica de dolo,proſequitur,& multum iuuit auctorem.

b Contumaciæ.¶Hoſt.primo diffinit contumaciam,dicēs,quod eſt erga iudicem, vel prælatum commiſſa inobedientia.Ideo dicit Commiſſa, quia non ſemper obediendum eſt.de quo remittit ad Summam de maio.& obed.§.& ad quid,in fi.& no.de temp.ord.ad aures,in gl.2.& quod ſuper ea ſcripſi.

SVMMARIVM.

1 *Parti ꝯuētæ recedere nō licet à iudicio ſine licētia ſiue ſit actor ſiue reus.*
2 *Contumacia eſt duplex.*
Ficte contumax quis dicatur.
3 *Contumacia diuiditur in notoriam aut veram,aut fictam,ſiue interpretatiuam:& quælibet iſtarum qualiter cognoſcatur.*

¶Contumax quot modis quis dicatur.

1.§.Contumax eſt,q̃ trinis edictis,vel vno ꝑemptorio citatus,non uenit:uel uenit, ſed nō obedit:ſeu illicētiatus recedit,11.q.3 certū.18. diſ.ſi q̃s autē.ext.đ exceſ.p̄.ex literis.24 q.3.de illicita C.q̃uo & q̃ñ iud.tres ext.de dolo & ꝯtu.cauſam q̄.ff.de priuil.cred.ſi creditores.extra.de p̄ſum.nullus.ff.de re iud.ꝯtumacia.ext.de iud.c.1.de ꝓc.ꝯſtitutus,in authē.de litig.§.oēm vero.itē is,q̃ latitat, ne citatio poſſit ad eū ꝑuenire:uel impedit,ſeu ꝓcurat,ꝑ ſe,vel ꝑ alium,ne citari poſſit,ext.vt li.nō ꝯte.q̃m §.1.5.q.1.q̃dā.ff.de euic.ſi dictū.§.ſi p̄ſentē.& in p̄.c.certū.de pę.diſ.4.in domo p̄ris.ibi, q̃a ſubtrahit ſe & latet,&c.q̃bus caſibus ꝓ citato dēt haberi,ff.de reg.iu.ad ea.§.ſemꝑ & l.iure ciuili.ff.de ꝯ.& dē.& cū lædat ꝑ dolū aduerſariū, infamis eſt,ff.de his,q̃ no.infam.l.1.ff.de do.l.j.Itē is,qui uenit ad iudicis p̄ſentiā,ſed ſe no exhibet,ſeu p̄ſentat:ſed poſt columnas, vel oſtiū latitat,ne iudex eū cognoſcat,ff.ex q̃b.cau.in po.ea.l.Fulcinius §.q̃d ſit latitare.& §.illud ſciendū.itē is, q̃ venit, ſed nimis, tēpeſtiue uel illicētiatus recedit, ut ſ.nō eñ dēt pars p̄ſens ſine iudicis licētia recedere,& ſi aduerſarius nō ꝯparuerit. ar.in p̄.ca.certū.Nā cū iudex poſſit in ſequentē diē expectare,ut ext.de of.
a dele.ꝯſuluit[a].merito & ipſe expectare teneē,quo ad hoc,ut ipſe petere poſſit ſumptus:quos petere p̄t ſi ad volūtatē iudicis expectat,Cod.de iud.ſancimus.nō tñ quo ad hoc, ꝙ aliq̃ pœnam
b ſubeat:[b]q̃a ēt ſi nō ueniſſet,aduerſario nō ueniente,nō puniret in expēſis,uel aliter,ff.de arb.l.arbiter.§.fi.& j. de expēſ. & poſtremo,ver.tu aūt.licet forte ſ cus ſit:ut ubi q̃s uocaē ad electionē
c faciēdā.ꝙ dic,ſ̄m Papā,ꝓut no.in p̄.c.ꝯſuluit[c].Ipſe ēt dicit ꝙ nū q̃ partibus p̄ſentibus circūduciē edictū:q̃uis ſine aliqua ſpeciali, ꝓrogatione partes expectēt ꝑ plures dies poſt terminū aſſignatū
1 †¶Nec licet alicui parti recedere ſine licētia,ſiue ſit actor ſiue reus:vt in ꝯcor.ſ. in prin.huius §.poſitis.ꝙ ſi fecerit, & pars altera, q̄ abſuit docuerit,ꝙ abſens fuerit ex ꝓbabili & neceſſaria cā, iuſte petet oēs expēſas.arg.p̄.l.ſancimus.Ille eñ ad duo tenebatur ſ.ꝯparere,& in termino ꝯparere. Vñ ſi alterū ꝯplere nō p̄t, ſc; in termino ꝯparere,teneē ad alterū,ſc;,ꝯparere.ar.ff.de arbit.l.Celſus.& l.p̄ce.§.fi.& ext.de dol.& ꝯtu.cū dilecti.ꝓpe fi.Patet ergo, ꝙ ad hoc vt pereat inſtātia termini aſſignati,& circūducaē edictū de quo legiē ff.de iud.& poſt oportet ꝑ iudicē circūduci, & licētiā obtineri.Si aūt iudex abſit,& ꝑtes veniāt,uel nō, de hoc in p̄.uer.tu aūt.¶Itē ēt ꝯtumax eſt is,q̃ non vult reſpōdere: uel q̃ obſcure reſpōdet,ar.ext.de iur.c.c.fi.ext.ut li.nō ꝯteſ.accedēs.de mu.pe.c.2.ff.de interrog.act.de ætate.§.nihil.Itē is,q̃ rē ad mādatum iudicis reſtituere nō uult,ff.de rei ven.q̃ reſtituere. & ff.ne uis fiat ei,q̃ in poſſeſ miſ.eſt,ſi q̃s miſſus.ext.de fo.ꝯp.cōqueſtus.& de ſpōſ.cū locū,& in p̄d.c.cauſam q̄.vel iuſſus nō exhibet, ff.de ap.creditor.§.iuſſus.puta ſi nō exhibet vſuras extortas.ext.de vſur.q̃a in omnibus.de iureiu.debitores.& c.ad noſtrā.¶Itē is q̃ nō uult iurare,ff.de iureiu.manifeſte.ext.de iur.cal.c.fin.¶ Item
d is,qui non defendit,ff.de proc.l.omnium.& l.mutus.§.pœna.[d]
2 †¶Et

ADDITIONES.

a Conſuluit.¶Ibi de hoc ſatis ſcripſi in gl.ex hoc.& quomodo de licentia conficiēdum eſt inſtrumentum.vide infra.de comparit. ver.hic quoque.

b Subeat.¶Sup.aduerſario non veniente.

c Conſuluit.¶Vide finem præd.gl.

d Pœna.¶Hic ſequunē verba Hoſtiēſis,vbi ſup.ad quorū intellectū oīno vide qđ plene no.in cl.de doto & cōtum.ſi ante.vt ibi dixi.Auctor hic variat.primo ponendo duplicē cōtumaciā,tenēdo verba Hoſt.vt prædixi, ſecundo in uer.vñ breuiter,ponit triplicē,ſed excuſari p̄t auctor,ſcilicet ꝙ ſunt duæ,ſed prima ſubdiuiditur.Itē hic dicit verā cōtumaciā,ibi aūt euidentē illius,q̃ dixit citatus ſe nō uēturū.Hoc aūt pono ꝓ indubitato,q̃ñ id dixiſſet in iudicio,ꝑ decret. uenerabilibus.§.ſecus de ſen.excō.lib.6.Sed remanet dubiū,de quo ibi nota an ſit idē ſi extra iudiciū nūcio citanti ſic dixit.¶ Ad declarationē aūt illius gl.& eorū,q̃ hic ſequunē,& ad ampliādā materiā pædic.decr.ſi ante.circa iſtū,qui citatus reſpondit,ſe nō venturū,de quo multæ gl.loquuntur,vt infra patebit,querendum eſt de ſeptē.¶ Primo,quid ſi extra iudiciū reſpōdeat ſic citanti.¶ Scđo,an nuncio ſoli referēti eū ſic reſpōdiſſe,credaē.¶ Tertio,poſito qđ de hoc cōſtet,& in termino nō venerit,quale ſit nomen huius cōtumacię.¶Quarto,an talis appellet.¶Quinto,an ſaltē bñficio velocis reditus vel aduentus,appellare poſſit.¶ Sexto, an talis in prima citatione non peremptoria reſpondens,ulterius ſit citādus ad idem. ¶ Septimo,an talis citatus in vno articulo,in aliis ſit citandus.¶ De primo certū, eſt qđ illa uerba nō obſtarēt citato,ſi veniſſet in termino, ētſi in iudicio illa dixiſſet.Si eñ ex illis verbis inſurgit cōtumacia, ſed ſequens cōtumacia nō uenientis qualificatur ꝑ illa p̄cedētia,ut ſic ex p̄terito p̄ſentē cōtumaciā dicamus manifeſtā ueniāt.no.de p̄ſum.ſcribā.cū ſua remiſ.& ſi in iudicio dicta fuiſſent,nullū dubiū,ꝑ p̄.§.ſecus.ſed,ut ibi patet,qualitercūq; de vera cōtumacia in iudicio conſtet,idē quo ad qualificationē,vt ſi ipſe i iudicio cōfiteaē ſe cōtēpſiſſe,& cōtumacē fuiſſe,qualificata eſt,ut ſup.idē,ſi aliter cōſtat,ut ibi.Hęc aūt qualificatio inſurgit p̄ſumptiōe cāta a uerbis dictis in iudicio,uel ext.ſed nō eſt neceſſaria, q̃a potuiſſet verba dixiſſe,& nō cōtēpſiſſe.vñ ſi talis ꝓbaret ſe captū fuiſſe ad iudicem ueniēdo,uel graui infirmitate detētū,uel aliq̃d tale cōſtat, qđ ꝑ hoc ꝓbatū tolleret cōtumacia,ergo & eius qualitas neq̃t ēe ſine ſubiecto.hoc patet e.c.§.idem eſt.cū ſuis gl.Nūc ad declarationē ſequentiū eſt videndū,q̃d aggrauet iſta qualitas.& dico,qđ in duobus.ſc; in reſtitutione expenſarū,nō dico faciēda, ſed ꝑmittenda, ſi excōicatus fuit ob id, & petit abſolui,vt in p̄ §. ſecus. ſola ergo cōtumacia obligat eū ad reſtitutionē expenſarū faciēdā, tñ poſt abſolutionē, ſi nō ꝓbauerit iuſtā excuſationē.ſed qualificatio talis obligat eū ad prius ſoluendū.Scđa aggrauatio eſt in eo,qđ nō hēt bñficiū velocis reditus,ut dicā ſup v.mēbro.Cōcludiē ergo,qđ q̃a nemo æſtimandus eſt dicere,qđ mēte nō agitauit ff.de ſupel.lega.Labeo & iudiciū humanum cauſarū a verbis, 22.q.v. humanæ, facta fide in iudicio de his verbis dicti citati,cōtumacia diceē ſic qualificata.ut dicaē euidēs,ut ſubdā.¶ Circa ſecūdū nullū dubiū eſt ſecūdū opinionē dicēdā ēt ſup citatione nō credi nūcio,de quo ſatis dixi ſ.tit.ꝓxi.§.ſeq̃.uer.ſed nūq̃d.nā ſecūdū illā,multo minus credeē de reſponſione citati,idē vī ſecūdū opinionē cōtrariā,qđ ſuper citatione credaē,quia ad hunc caſum nō vī ipſius iurum extendi. Iurat eñ fideliter citare,& citationes referre.Sicut ergo ſibi nō credit ſup omiſſ ſine iudicis,vt no.& dixi in uer.ibi ſeq.ſic nec credaē ſuper reſponſione partis. Factū ergo ſuū habet referre,nō alienū.& ſicut nō crederet ei,ſi ſe dicat a citato verbis iniuriatū,vel ꝑcuſſum,ſic nec credeē,q̃d ab eo ſibi ſit dictū. Nec dici p̄t,citati reſpōſionē ēe citationi cōnexā,cū certu eſt,citationē eſſe oī ſuo gradu ꝑfectā ēt citato tacente.Scđm hoc ergo oportebit ēt aliter ꝓbari id,quā ꝓbationē ꝑ teſtes oportebit exhibere illū,q̃ ferē id dixiſſe,ext.de teſt.c.2. & ſic nō erit facilis exitus huius rei.Sup hoc iterum uide,qđ dicā infra ſup 6. mēbro. ¶ Tertiū,ſc; qđ ſit nomē huius cōtumacię,expeditū eſt ꝑ ſuperiora:quia diciē euidēs vel vera,verior,uel veriſſima,ut infra ſubdā.Hoc tñ ad opinionē referē, q̃a opinamur illā talē.hoc dico ꝑ id,qđ dixi ſuper j.membro,uer.hæc aūt.¶.Quartū ēt certū eſt,ut ſtatim ponit auctor,ut no.in gl.cle. alle.prius, & in ſui princ.¶ In quinto, an ſaltem beneficio velocis reditus, uel aduentus appellare poſſit, & vti beneficio illius l.diuus.ff.de in integ.reſt. quæ poſt ſententiam admittit contumacem uenientem iudice adhuc pro tribunali ſedente diuerſificant Doctores.nā opinio Azonis fuit,l.diuus.loqui in ficto cōtumace,& qđ de illo veriſſimo cōtumace de quo tractamus,nō loquaē,patet ibi ex textu, quo dī citatū, non reſpondiſſe.& ſic opponiē,quod ficte cōtumax poterat appellare,ff.de iu.& poſt edictū.§.fi.vnde non egebat reſtitutione. Ad id reſpondet,qđ reſtituiē non ad appellandum,ſed ad totā cām,ut ibi no.Hæc opi. placebat domino meo, & placet ibi,& in ordina.uide ibi de ſpernēda appellat.ver.ſed ſi citatus. Guidoni.de Suzar.& Iac.de Aretio hæc pars opinionis non placet,ſcilicet qđ nō loquaē in veriſſimo cōtumace lex illa.Sed Ioannes cōtra ibi no.& moueē illa ratione, quia fictus non egebat reſtitutione,& qđ ibi dicit,nō reſpōdet,exponit .ut ibi no.id eſt,nō uenit,& hoc oīno placet hic auctori,qđ ēt ueriſſimus gaudeat illo beneficio velocis reditus poſt latā ſniam.Et ſi dicaē ꝑ iſta opinione,qđ licet pœniteri,reſpondet Guido,illud uerū tēpore debito,inducit.ff.de ꝓcu.l.ante litē.& l.poſt litē.Eſt ſciendū,qđ de cōtumace in nō exhibendo,nullū dubiū,qđ appellat,vt infra ſequitur,nec in abſente ſine culpa ſua, & maxime dolo aduerſarii: quia certū eſt qđ reſtituiē,vt in l.diuus 2.reſpon.Sed circa cōtumacē in non veniendo,de quo loquimur,diſtinguit ſic Iac.de Are.ſuper l.diuus,qđ aut eſt uerus cōtumax & vere,vt quia dixit ſe non venturum. Aut verus contumax præſumptiue,vt quia perſonaliter citatus nō venit.Aut fictus,ut citaē ad domū. Primo caſu reprobat opinionē Io.ꝑ l.cōtinuus.ff.de verb.obl.§.cū ita.ī fi. quña in certis nō eſt locus cōiecturis.approbat opinionē Azonis qđ nō gaudeat beneficio illo,& qđ lex de illo nō loquaē,ꝓbatū eſt ſupra.Scđo caſu,ſi ueniat iudice ſedēte ꝓ tribunali,gaudet beneficio,& appellat,ut ibi,quia per velocē reditū tolliē p̄ſumptio cōtumaciæ,ut dicit ibi textus,& ſimile.ff.de his,qui ſui uel alie.iuris ſunt,l.filium.Si ueniat iudice nō ſedente,nō appellat.ff.de appellat.ex cōſenſu.§.ulti.& đ iu.& poſt,§.ſi.in prin.Tertio caſu ſi fuit defenſus ꝑ ꝓcuratorē,ñ appellat,ff.q̃ñ app.ſit,l.1.in fi.ſi nō fuit defenſus,appellat ſine reſtitutionis auxilio,ut ibi,& p̄dict.l.& poſt.in fi.& hoc q̃ñcunq; veniat iudice ſedente,uel nō,dūmō intra decē dies a tēpore ſciētię,ut inf.ſequiē:nec placet ſibi, vel Gul. qđ ueniēs iu

dice ſedēte ꝑ tribunali, reſtituať ad totā cām. Nā, vt dicit Ia. ñ dēt ēe melior cōditio illius. ĩ quo ſaltē pſũptiue fuit delictũ cōtumaciȩ, quā pſētis, ſed pſens nil plus quā appellare pͭ, ergo nec ille. Cōcludit ergo, ĩ ſolo vero cōtumace pſũptiue legē loqui. ergo ñ ĩ veriſſimo, ut ē dictũ. & hæc ē ſcđa aggrauatio, đ qua ĩ prima qōne remiſi. Ego ĩ remiſſiōe. quā ĩ principio dedi pōdero cōtēptũ, qui poſſet ēe ĩ ficto cōtumace, qui citatiōis ad domũ factæ habuit plenā notitiā, & ñ ēe ĩ vero cōtumace pſũptiue, qui potuit ñ cōtēnere, ſed impediri in ueniēdo, uel ſaltē excuſari, ibi uide in uer. & ex his cōcludi poſſet. ¶ De ſexto ſciendũ Io. tenuiſſe 24. q. 3. de illicita. in magna gl. talē ulterius ñ citādũ. idē autor hic in prin. idē Inn. de accu. ad petitionē. vt ibi ſcripſi ĩ magna ĩ gl. uer. ſi aũt. idē Hoſt. ĩ Sũ. huius ti. §. 2. ver. itē ter dēt. idē Accu. ff. de in integ. reſti. l. fi. in vlt. gl. C. qũo & qñ iud. tres denũciationes. idē Guido đ Suz. in l. diuus. ff. đ in inte. reſt. Io. đ Deo tȝ cōtrariũ Caul. li. 2. ver. de ꝑēptorio. dicit em̃ talē ꝑēptorie citādũ, ad malitiā cōuincēdā, 3. q. 9. decernimus. de dolo & cōtumacia, ꝑut. & c. cũ dilecti. & c. cũ olim. allegat ēt C. qũo & qñ iud. l. ea quȩ. Huic ſub dubio forte cōcordant Ia. de Ra. & Petrus. ut ſcripſi in decre. uenerabilibus. §. ſecus. lib. 6. ſuper gl. 2. & 3. nō ſolũ hāt ad ꝓbādā cōtumaciā, ſed ēt ad cōuincēdā maliciā. C. de iud. auth. iubemus, & in pred. decr. ꝑut. Pro his facit, qđ lubricũ linguȩ facile ad pœnā trahi nō dēt, ff. ad l. Iul. maieſt. l. famoſi. cui cōuenit C. ſi quis imꝑ. male. l. unica. Itē lȝ dixerit ſe ñ vēturũ in prima, nō ſequiť ꝑ hoc, qđ nolit uenire in ſcđa, uel tertia. Itē plus eſt aliquid facere facto, quā verbo dicere, ext. de ap. dilecti. 2. ff. de ædil. edic. ſi tñ. §. ei qui. Sed citatus prima citatiōe, quē citatio apprehēdit, dicit ſcō ſe nolle venire: & tñ oportet eũ iterũ citari, quare nō citabiť, cũ dixit verbo Itē pͭ mutare ꝓpoſitũ, cũ ſecudũ Tul. Tuſcu. Quæſt. lib. j. nulla celeritas pͭ cũ animi celeritate cōtēdere, ut dixi de ſpō. tua. ſuꝑ. j. gl. facit ad hāc ꝑtē decre. lȝ. de ꝓc. li. 6. ff. ad Tertul. l. filii mater. in fi. ff. de re iud. qđ iuſſit. ext. de ap. cũ ceſſāte. Hæc oppinio placet ĩ qua ſine alterius piudicio iudicialis æquitas obſeruatur quia, ſ. ſi illa verba ñ dixiſſet, iterũ vocari debeat, Ad idē hoc dico ꝑꝑ opinionē, q̃ hēt, poſt litis cōteſtationē oēm dilationē haberi ꝑ ꝑēptoria, uſq; ad fināl excluſiue de qua ĩ. ti. j §. viſo. uer. dñt ēt. cũ ſua remiſ. ¶ De ſeptimo dico, qđ lȝ articulus ille ad quē citatus fuit, expediri poſſit, nec ab alio poſſit ꝑꝑ ſui cōtumaciā appellare, ad alios, tñ vetus cōtumax ē citādus vt gñaliter de cōtumace notaui in decr. eum qui. de do. & cōtu. li. 6. in gl. videbať. ſuꝑ qua gl. poſui dictũ In. cũ determinatiōe. Hoſt. quā ēt poſuit auctor ſ. ti. ꝓx. §. viſo. ver. itē, lȝ in die. ad fi. & omnino vide, qđ ibi ſcripſi cōtra illud ¶ Adde, qđ nũtio ñ crediť ſuꝑ rñſione partis, ſequiť Paulus de Caſtro con. 287. Et qđ dicens, nolo venire, ulterius nō ſit citandus tenuit Bart. in aut. qui ſemel. C. quomodo & qñ iud. & in l. ſi finita. §. Iulianus. ff. de dā. infect. dom. Anton. in c. fi. de eo qui mit. in poſ. cauſa rei ſer. Et quod uerus contumax non poſſit dici; niſi ille, qui habuit notitiam citationis, uoluit Angel. conſil. 186.

2 †¶ Et nota. ꝙ duplex ē ꝯtumacia, ſ. uera & pſũpta. Vere ꝯtumax,
ē is, quē citatio apprehēdit, & dicit ñ portabo pedē: & ꝯ̃ eũ pͭ ꝓ
cedi nulla alia citatiōe fcā, ff. ex q. cau. in poſ. ea. Fulcinius. in fi. nec
talis pͭ appellare, ff. de in inte. reſ. diuus in fi. & l. ſeq. in qb. nota.
de hoc, 2. q. 6 §. sũt ēt quorũ. ff. de iu. & l. & poſt. in fi. C. qũo & qñ
iud. ab eo. & C. de liber. caul. ſi is quē. 24 q. 3. de illicita. niſi veniat
adhuc ſedēte iudice ꝑ tribunali, ut d. l. diuus. lȝ qdā illā intelligāt
de pſũmpto ꝯtumace: ꝯ̃ quos eſt ff. de ap. ex ꝯſenſu. §. fi. & niſi p-
a ſens ſit iā ꝯtumax, [a] ff. de ap. creditor. §. iuſſus Ficte āt, ſiue pſum
ptiue ꝯtumax dr (vt qdā dñt) is, q reſpōdit ſe vēturũ, uel nil dicit,
ñ tñ venit, ad quē dēt ter mitti, ff. de re iud. l. ꝯtumacia. § ꝯtumax.
b ꝙ nō placet. Vñ dic, [b] ꝙ ficte ꝯtumax ē is, ad cuius domũ trina ci
tatio fcā eſt lȝ nō fuerit inuētus: ꝙ dic, ut ſ. ꝓx. ti. §. ſeqť. uer. illud
ēt no. ꝯ̃ talē em̃ ꝓcediť: ſed poſt ꝓbata iuſta cā abſentiæ, ſine dif
ficultate reſtituit, vt ext. de re iu. cũ Bertoldus. Alii tñ dñt talē nō
fieri ꝯtumacē, ex quo nō inueniť, ff q̃ ſen. ſine ap. re l. 1. §. 1. ꝙ nō
c placet. [c] †¶ Vnde breuiter diſtingue, ꝙ ꝯtumacia alia euidens ſiue
notoria, vt cũ citatus inuentus reſpōdet ſe nō uenturũ: alia uera,
vt cum apprehendit eum citatio, & nil dixit, uel dixit ſe uelle ue-
nire, non tamen venit: ut in præ. l. ex conſenſu §. fi. maxime vbi bis
vel ter citatur fuit, nec vnquam uenit, nec excuſationem propo-
ſuit. Alia ficta, ſiue interpretatiua, putà cum citatũ citatio nō ap-
prehendit, ut ſ. ſicut aliàs eſt ſimile. nam uera citatio dicitur facta
ab homine, ficta ſeu interpretatiua, quæ fit à iure: vt no. ext. de e-
d lect. ſtatuimus [d] Verè autē ꝯtumax nō audiť appellās, & multo mi
nus notorie, ut ſ. fictus aũt poteſt appellare intra dicendiũ, poſt-
e quā ſciuerit ſnīam ꝯ̃ ſe latā, C. quomodo, & quādo iu. ab eo [e]. Itē
ꝯtumax auditur appellās, ſi iuſta cā eum venire ꝓhibuit: ut in l. ex
ꝯſenſu. §. eum qui. ubi de hoc. ff. de re iud. ꝯtumacia. ext. c. cũ Bertol
dus. uel ſi ſit ꝯtumax ĩ ñ exhibēdo, ff. de ap. creditor. §. iuſſus. Si aũt
procurator contumax eſt in ſententia, vtrũ dominus poterit ap-
pellare? no. de app. §. j. Item ter citatus uidetur contumax: qđ dic.
ut ſ. tit. prox. §. uiſo. uer. quid ergo. & quæ hic deſunt, vide in eo.

ADDITIONES.

a Contumax. ¶ ſcilicet in non parendo.
b Dic. ¶ Secundum Aegi. vbi ſup.
c Placet. ¶ Nec Accur. in l. fi. ff. de in integ. reſti. in fi. vlt. gl.
d Statuimus. ¶ Lib. 6.
e Ab eo. ¶ Ad idē C. de libe. cā. l. 4. ff. qñ ap. ſit. l. 1. §. fi. ¶ Adde, qđ licet ficte cōtumax audiať appellās intra decē dies a tꝑe ſnīæ, tñ facta per iudicē a quo poſt decē dies a tꝑe ſniȩ, nō veniũt reuocāda per viā attētatorũ. Rota hoc tȝ in nouiſſimi. deciſ. 187.

2. §. Nunc

nobis uidendum occurrit, qualiter † contra actorem cōtumacem procedatur: ſuper quo
dic, ꝙ ſi actor in primo, uel ſcđo termino non uenerit ad reũ, quē
citare fecerat, reo condēnabitur in expenſis, ff. de iudi. l. eum quē
temerè. & etiā in dānis & intereſſe totius litis. nam & ad hoc ſpe
cialiter ſe debuit obligare. 3. q. 4. §. ſpatium. ver. libellum. In cauſa
uero criminali excōmunicetur, nec poſt exaudiatur, niſi ꝓbet ſe
iuſto impedimēto detentum. Si verò venerit in perēptorio, reus
2 abſoluet: quod dic, ut j. de accuſ. §. v. in prin. † magis enim offen-
dit actor nō ueniēs, qui debet cauſam ampliare, & apud iudicem
ſtare, quàm reus, cuius eſt fugere, & cauſam extenuare, 3. q. 4. ca. j.
vnde & reus fugitiuus nuncupatur, ut in præ. l. properandum §. &
ſi qdē. Hodie aũt punitur in expenſis, niſi ueniat in primo vel ſcđo
termino: nec admittiť ad aliā citationē, niſi præſtita cautione ido
a nea, ꝙ in termino fideliter cōparabit, ut extr. de do. & ꝯtu. actor [a].
b qđ eſt ꝯ̃ illos abuſores literarũ apoſtolicarũ, qui per eas [b] faciunt
aliquos, ubi uolũt, citari, nec in ſtatuto termino cōparent, ut ſic
3 citatos indebitè vexent † ¶ Sed non videť, ꝙ actor non cōparens
in primo termino, debeat in expenſis condēnari. nam nec reus trinis citatus edictis, in primo termino uenire tenetur. vnde & idem
debet actori licere, extr. de mu. pe. c. 2. ſed hic nihil eſt dictum, quia
c & reus tũc ꝯdēnabiť, ut j. de expen. § iuxta. uer. ſed quæriť, qñ [c] Vt
aũt hic articulus plenius liqueat, diſtingue: nā aut cā ē ciuilis, uł ſpi
ritualis, vl miſta, uel cohærēs de qb. j. §. ꝓx hæc dicenť. Aut actor
abeſt ꝯtumaciter añ litis ꝯteſt. aut poſt litē ꝯteſtatā. Si añ litis ꝯteſta
tionē, vocandus eſt tribus edictis ꝑ interualla 30. dierũ: & ſi nō ue
nerit, indulget ei annus: ſed intra ipſum annũ veniēs, ñ audiť. niſi
reſtitutis expēſis reo, vt ſ. Si uero ñ venerit intra annũ ipſũ: iudex
audiat allegatiōes & teſtes rei pſentis: & rei veritate ꝑquiſita, ſnīā
ferat ſuꝑ principali. hoc hr̃ C. qũo & qñ iud auth. q ſemel. extr. de
do. & ꝯtu. cām q̃ ĩ fi. Sed ibi erat lis ꝯteſtata, ſcđm Inn & C. de vſur.
pupil. l. fi. lȝ aſs reglr nō sũt teſtes recipiēdi, nec ſnīa ferēda lit. non
ꝯte. vt ſ. de teſte, §. nũc tractemus. Si āt lis eſt ꝯteſtata, tũc actor ꝯtu-
max citādus eſt ad petitionē rei tribus edictis, quorũ quodlibet dēt
ēe decē dierum. Et ſi liquet, vł liquere pͭ de cā, iudex ſnīabit ſcđm,
cāæ merita: Si uero nō liquet plene de cā, abſoluat reũ pſentē ab
obſeruatiōe iudicii, nullo regreſſu ad cām reſeruato Actori, & in
oē cāæ euētũ ꝯdēnet actorē abſentē in expēſis. Hæc plene legunť
4 C. de iud. ꝓperādũ. §. & ſi qdē. ext. de do. & ꝯtu. ꝑut. † ¶ Illud autē
ſcias. ꝙ qñ iudex ꝑtē pñtē abſoluit à termino, fiet hoc abſq; ulla ci
tatiōe. Vbi vero fit abſolutio ab inſtātia iudicii, q̃ peti dēt ante litis
ꝯteſtationē, ut C. qũo & qñ iu auth q ſemel. & 3. q. 3 §. ſpatiũ. uer-
ſi. ꝙ ſi fieri. dēt pars abſens citari. & maior ſolēnitas adhiberi, qa
d tũc ea fcā oīa acta [d] iudicii illius peũt, C. de iud. ꝓperādũ. §. 1. ff. đ
iu. & poſt. & abſens ꝯdēnať in expēſis. ex de pœn. calumniam Per
huiuſmodi autem abſolutionem iuriſdictio iudicis non tollitur,
e vt no. ſecundum Papam ext. de officio deleg. conſuluit. [e]

ADDITIONES.

a Actor. ¶ Lib. 6.
b Eas ¶ Supple, habentes clauſulas generales.
c Quando. ¶ Et vide de citatione, §. uiſo. uer. ſed quid ſi tres. & quod ibi dixi.
d Acta. ¶ Reſpicientia litis ordinationem de hoc plene ſcripſi de teſ. cauſam.
e Cōſuluit. ¶ Vt ibi ſcripſi ſuꝑ gl. 2. & de iu. examinata. ſuper ver. nihilominus.

¶ Qualiter contra reum contumacem procedatur

3. §. Sequitur

videre, qualr ꝯ̃ reũ cōtumacē ꝓcedat. In primis ergo ſciēdũ ē, ꝙ actore inſtāte &
rei abſentis ꝯtumaciā ĩcuſāte. ut j. đ ꝯparit. ĩ termino, uer. ſed & ip
ſe iudex. fcā ſibi fide đ citatiōe, ſcđm ea, q̃ dicta sũt ſ. ti. ꝓx. §. ſeqtur
ver. ſed nũqd, & ſeq. ꝓnũciabit eũ ꝯtumacē ĩ hac forma. ¶ FOR-
MA. Cũ nos talis iudex đ legatus, vł ordinarius, talē tribus edictis
vł uno ꝓ oībus ꝑēptorio, citari fecerimus, ut corā nobis ꝯpareat ta
li đ iuſtitia rñſurus: ipſe uero nec ĩ termino eidē ſtatuto, nec poſt
lȝ expectatus diutius, ꝑ ſe, aut rñſalē idoneũ curauerit ꝯparere, ꝓ-
ut đ citatiōe hmōi ꝯſtat ꝑ relationē talis nũcii, vł pſbyteri, vł per
publica documēta, idcirco petēte tali & inſtāte, ipſũ ꝯtumacē exi-
gēte iuſtitia reputamus & ꝓnũciamus. 24 q. 3. de illicita. C. qũo & qñ
iud. ꝯsētaneũ. ext. de dolo & ꝯt. ꝑut. deinde iudex ꝯ̃ eũ, tāq̃ ꝯ̃ ꝯtu-
macē ꝓcedat, recepta prius petitiōe actoris ſub; hoc. de qua dic, ut
j. de dolo & cōt. §. reſtat. & de eo. qui mit. in poſſ. in prin. ¶ Ad hu-
tius aũt materiæ notitiā clariorē, qa hic articulus frequēs & quo
1 tidianus eſt, ſic diſtingue: Nam † cauſarũ alia eſt criminalis, alia ci-
uilis alia ſpiritualis, alia miſta [a]: alia matrimonialis: alia appellatio-
nis, ut 16. q. j. frater noſter. circa med. ibi, ſi qua cauſa, & c. 14. q. ij. ſu
per prudentiā. extr. de proc. tuæ. extr. qui fil. ſint leg. per uenerabi
lē. § rationibus. uer. tria. quippe. de quarũ ſingulis aliqua edoceamus. † ¶ Si qs igitur de crimine accuſatus, cōtumax reperiať, uide
a tur, fictione iuris crimē cōfiteri [b]. Sed hoc mēbrũ plene proſeque-
b rē, ut not. j. de accuſ. §. ſequitur [c]. ¶ Si uerò agitur ciuiliter, diſtin-
gue: Nā aut agitur actione reali aut pſonali. Si reali puta ad fundũ
uel domũ, & reus ſit cōtumax, qa perēptoriè citatus nō ꝯparet, ut
ſupra.

ADDITIONES.

a Miſta. ¶ Sola hȩc quatuor expreſſit. Tāc. ubi ſ. & merito: qa cauſa matrimonialis incluſa erat ſub ſpirituali: & cā appellationis ſub altera illarũ, allegauit etiam tria iura prius allegata Item, ut j. patet, actor illa duo non proſequitur, ſed remittit.
b Confiteri. ¶ Hæc tamen fictio, uel ſententia ex ea ſecuta, non inducit iuris, infamiam; ſuper hoc uide q. Ia. de Bel. C. de requi. reis, in ultimo membro Non obſtat. l. fi. e. ti. quæ loquitur. de infamia facti, ut ibi no.
ADDITIO. An in criminalibus contumax habeatur pro confeſſo? uide Bald. in l. j. col. 3. uer. item poteſt. C. quomodo & quando iud. & Bar. in l. abſentem. col. 3. uer. 3. ext. gl. ff. de pœnis. Henr. Ferran.
c Sequitur. ¶ Et no. de do. & contu. veritatis. in gl. hic patet.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſ.§.j in prin.tunc ſubdiſtīgue:quoniã aut eſt lis ꝯteſtata, aut quaſi
ꝯteſtata:aut nullo modo ꝯteſtata.Si eſt lis ꝯteſtata,iterũ ſubdiſtin-
gue:Nã aut liquet de cauſa,aut liquere poteſt de cã,putà,qa teſtes
recepti ſunt uel recipi poſſunt,uel inſtrumẽta exhibita,uel ꝯfeſſio
nes factę:tunc procedi poteſt ad ſentẽtiã abſoluẽdo, uel ꝯdem-
nãdo,ſecundũ cauſæ merita:nec ueniẽs reſtituit.& ſiue pro abſen
te,ſiue ꝯtra eũ iudex ꝓnunciauerit,ſemper eũ in expenſis cõdẽna-
bit,nec abſens contumax à ſua ſentẽtia poterit appellare, ut C de
iud.properandũ.§.ſin autẽ reus.& §.ſin autẽ ex geſtis. extrà de do.
a &contũ.prout.ad fi.ª.3 q.9 decernimus.Si uerò nõ liquet,nec li-
quere p̃t,ut qa actor nullos teſtes,uel inſtrumẽta ꝓducit,per quę
poſſet de ſuo iure docere,tũc adiudicãda eſt actori poſſeſsio tan
tũ & ſtatim fiet uerus poſſeſſor,ſalua quæſtione ꝓprietatis abſen
ti,ut in præ.decret.prout & C.qñ,& qñ iud.l.ꝯſentaneũ. Si autẽ
lis eſt quaſi ꝯteſtata,ſaltẽ quo ad interrumpendã præſcriptionẽ,
puta qa is,qui nomine poſsidet alieno,cõueniatur,ac ſi ſua res ſit,
& dño.rei per eũ in iudiciũ nominato,& facta ei intra certũ tẽpus
à iudice ſtatuẽdũ denũciatione,ut ueniat ad cauſam, eoq; legiti-
mè citato,dominus ipſe nõ uenit,tũc certè adiudicabit poſſeſsio
ipſi actori,& fiet uerus poſſeſſor,ſalua quæſtione proprietatis ab-
ſenti,ut extr.ut lite nõ ꝯteſt.quoniã.§.ꝙ ſi ſuper. C. ubi in rẽ act.
l.2.& in præ.dec.prout.in fi.de hoc dicã j̃.tit proxim §.reſtat.uer.
hoc etiã no.& ſeq.& ſic idẽ iuris eſt quãdo lis eſt ꝯteſtata,ſed non
liquet de cauſa,ſicut quãdo lis eſt quaſi ꝯteſtata.Cæterum ſi lis eſt
nullo mõ ꝯteſtata,reo ꝯtumaciter abſente actor nõ p̃t petere, ut
ſentẽtia feratur,ut C.de iud.ꝓperandũ.§.& ſi quidẽ.& §.ſin autẽ
ſed ſummatim examinato negotio,mittẽdus eſt in poſſeſ.rei pe-
titæ,ext.ut lite nõ cõteſ.quoniã frequenter.§.in aliis.C.de præſ.
30.uel 40.ann.ſi quis emptionis §.pe.ext.de eo.qui mit.in poſ.cã
rei ſer.ca.fi.C.quomodo & quãdo iu.ꝯſentaneũ.in fi.prout dicet
j̃.ti.prox §.2.& tũc reus uſque ad annũ poterit recuperare poſſeſ.
reſtitutis expẽſis,& præſtita cautione de iudicio ſiſti, anno vero
elapſo nõ audiet niſi ſuper ꝓprietate,ut in præd §.in aliis.extrà.de
eo qui mittit.in poſ.cauſa rei ſer.c j.& 2.& in prę.l.ſi qs ẽptionis.
ad fi.& ſi ꝓpter rei dolũ,ſeu potentiã,nequit nãciſci poſſeſsionẽ,
uel nactã ꝑdit,nihilominus poſt annũ efficit poſſeſſor.ext.de do-
lo & ꝯtu.cõtingit.Sed nec in criminali recuperat poſt annũ,quod
dic,ut j̃.de accu.§.ſequit.Quãdo aũt incipiat currere iſte annus,di
cetur j̃.ti.prox.§ iam de effectu.verſ.vltimò quæro.Quid autẽ iu
ris ſit in actore ꝯtumace,dixi ſ̃.prox.¶Porro ſi agatur actione per
ſonali,& reus abſit ꝯtumaciter,diſtingue.Nam aut ꝯtumax eſt an-
te litis ꝯteſtationẽ,aut poſt.Si ante,tunc mittit actor in poſſeſſio-
nẽ bonorũ ipſius rei cã cuſtodiæ ꝓ modo debiti declarati in libel
lo,ut in præ.dec quoniã frequẽter.§ fi.& C.de bo.aut.in poſ.cum
ꝓponas.& auth.ei q iurat.Miſſus tamẽ nõ efficit uerus poſſeſſor,
imò reſtitutis expẽſis & præſtita cautione, ueniẽte reo reſtituitur
poſſeſſio qñcunque:ut in præd.auth ei qui iurat,niſi iudicis aucto
ritate ſit ab actore diſtracta:q iudex debet ad hoc tẽpus ſtatuere
moderatũ,ſ.intra ꝙ res diſtrahatur, uel iuſtus,uel uerus poſſeſſor
efficiat,j̃.tit.prox.§ nũc dicamus.uerſi.ſed quæ eſt.& niſi.ſecũdũ
quoſdã, ſm decretũ fuerit interpoſitũ.C.de diſt.pig.ſi prius ff.de
dam.infect.ſi finita.§.ubi.& § ſi fortè.& §.poſtea. ff.de rẽ iud.à di-
uo.& no.C.de his q ad eccl.ꝯfu.l.fi §.neque.arg.tamẽ ꝯ.ꝙ ſaltem
poſt annũ non audiat ſu p poſſeſſione,ſed ſu p ꝓprietate tantũ ſi-
cut & in reali ſeruat, ut in præ.dec. quoniã.in fi ſed dic prout ibi
b no.ᵇ& iunge hic,ꝙ eſt j̃.tit ꝓx.§.vl.†¶Quod autẽ dixi miſſionem
a eſſe ꝓ modo debiti declarati faciendã,hodie uerũ eſt,ut in præ.cõ
cor.niſi in caſib.¶Primò cũ peto liberũ hominẽ mihi exhiberi.ꝑ
interdictũ.De libero homine exhibẽdo,& nõ exhibet:qa tunc fit
miſſio in poſſeſſionẽ omniũ bonorũ.ff.de lib.hom exhib.l.3.nam
libertas res eſt inæſtimabilis.ff.de reg.iur. libertas eſt:¶Secundò.
c quando ᶜ qs in poſſeſſionẽ mittit ex benefidio Carboniani edicti,
ut ff.de Car.edi.ꝑ totũ¶Tertiò:qñ qs mittit in poſſeſſionẽ ex uẽ-
tre,ff.de uen.in poſſ.mit.ꝑ totũ.¶Quartò,ſm quoſdã:ut ff.ſi ſer-
ui.uen.is cuius ſed ibi credo miſſionẽ faciẽdã ꝓ mẽſura declaratæ
æſtimationis qa litera illa correcta eſt ᵍ de hoc j.in tractatu ſdi de-
creti.Sed olim ſi agebat ꝑſonali ad certã ſpeciẽ ut in cã damni in-
fecti,in illã rẽ fiebat miſſio tantũ:puta ex qua timeret dãnũ; ff. ex
qui cau.in poſ.ea l.Fulcinius.§.Celſus.Si uerò ad certã q̃titatẽ:fie-
bat miſſio in omnib.bonis ff.eo.l.j.& ff.ex quib.cau.ma.in inte.reſt.
Itẽ ait p̃tor §. hoc aut & § pe. Itẽ ꝙ dicit, Declarari intelligit A-
zo ſummatim,ſ. ꝑ iuſiurãdũ actoris, ff.ad exhib theſaurus. Sed il-
d la loquit de iuramento calumniæᵈ.¶I ẽ ſm hoc uidet iſte eſſe te-
ſtis & actor,ꝯ iura,4.q.3.uer. nullus in re C. de teſt.omnib.unde,
e ſm Roſ.ᵉ debet debitum declarari ꝑ teſtes,uel inſtr̃aᶠ. Et ſi obii-
f ciatur†ꝙ hæc non eſt ſummaria,imò pleniſſima cognitio;quæ fit
4 ꝑ teſtes & inſtrumẽta,ut ſ̃.de of.iud.§.fi.itẽ ꝙ teſtes nõ recipiunt
lite non conteſtata,ipſe reſpõdet,ꝙ nihilominus eſt ſummaria,qa
hæc parte abſente fiũt q̃ multa oppoſuiſſet in ꝑſonas & dicta, &
ꝯ inſtrumẽta:nec eſt mirũ,ſi ante litis ꝯteſtationẽ actor de iure ſuo
docet,qa hoc eſt generale,ut dicit,hodie,ubicunque actor vult,ꝙ
ꝓcedatur ꝯ abſentẽ,uel ad ſñiam,uel dãdã poſſeſſionẽ,ut C.quo-
modo & quãdo iud aut qui ſemel Itẽ nõ eſt mirũ,ſi teſtes ante li- ª
tis ꝯteſtationẽ recipiunt:qa & hoc in aliis caſibus contingit, ut in
præ.de.quoniam.uel,ut dicit,fiet ſummaria ꝑ vnũ teſtẽ,uel etiam
ꝑ priuatã ſcripturã,quę fortè;quo ad hoc,fidem faciet,cum non
h debeat ferri diffinitiua,licet aliàs fidẽ nõ faciat ʰ. Alij vero dicunt
ſufficere declarari in libello.P.intelligit Declarari; id eſt ꝓbari,
& per ſñiam certificari.C de bõ.autorit.iudic.poſſid cũ ꝓponas
& l ſequẽti,& l.final.§.cum poſt.in fin.dicens hoc ſpeciale eſſe,ut
lite nõ ꝯteſtata ſñia ferat,ut aliàs in auth. ut omnes obediãt iudi.
5 ꝓuinciarũ.§ ſi uerò,ꝙ nõ placet.†¶Sed nunqd hodie in hypothe
caria mittet creditor in poſſeſſionẽ ex primo decreto ꝓ mẽſura
debiti declarati?Dicũt qdam,ꝙ ſic,in authenti.de exhiben.& in-
intro.reis.Alij,ꝙ in poſſeſſionẽ omniũ honorũ,quæ tacite uel ex
preſſe fuerant obligata:vt C.cõmunia de legat.l.j. ff. ex quib. cau.
in poſſeſ.ea hec autẽ.& C.ut in poſſeſ.le.certa. Sed pro primis fa-
cit,ꝙ idem iuris debet eſſe in acceſſoria,ſcilicet in hypothecaria,
quod in principali,ergo uidetur,ꝙ fiet pro menſura debiti decla-
rati.Sed certe hypothecaria eſt naturę, quod totius rei obligatæ
i nudam poſſeſſionem auocat, ut ff. de uiction.ſi cum uenditor ⁱ
¶Sed pone:

ADDITIONES.

a Ad finem. ¶ Et ibi hæc materia in ult gloſſ.& per Ia.Bald.j̃.titul.prox.
b No.¶in ult.gl.& uide,quod ſuper ea dixi.
c Quando.¶ Iſte caſus & proximus ſequẽs excipitur à perceptione fructuum,
ut patet j̃.ti.j.§.reſtat.uer.hoc autem.& ext.e. ti. contingit. ad fi. ult. gl. hęc
autem inepte excipiuntur.
d Correcta eſt.Non credas,ꝙ habita ſit aliqua falſæ literæ correctio,de Pande
cta Piſana,ſicut dicitur in l.ſæpe.ff.de re iudic.§.j.& not.e. ti.c. pe. circa me-
dium gl ſed intendit,quod illa litera loquitur ſm ius uetus,ꝙ ſtatim ſubdit.
e Calumniæ.¶ Aduerte uerũ eſt,ꝙ olim iuramẽtũ calumniæ præſtabatur ſin-
gulariter ſuper omnibus articulis.& de tali iuramẽto intellexit Azo l.illam,
ut ibi dicit gl.ſed hodie ſemel ſolũ iurat.C.de iur.cal.auth. hodie. Tamen,ut
dicebat Guido,ubi ſ̃.licet ſemel tantũ iurandũ ſit,& ſuper tota lite, illud ꝓ-
cedit,cùm partes ſunt p̃ſentes:ſed ubi reus abeſt ex quadã neceſſitate.quæ fa
cit legẽ ceſſare,ff.de of.cõſul.l.una.præſtat p̃ſens hoc ſacramẽtũ. Plus tamen
ei placet,quod iſtud ſacramẽtum ſit de ueritatę debiti, ꝙ uerè debet reus,
quod petit actor iurans.& quod ſibi non fuit ſatisfactum,& dicit ſic ſeruari.
f Secundũ Roſ.¶ Vbi tractat de officio iudi.cum rub.de bo.aut.iud. uer. item
quæritur.quid ſonent.& uerſiculis proximis priùs & poſt.
g Inſtrumẽta. ¶ inducit l.fi.C.de bo.aut.iudi.poſ.quod nõ ſufficiat,iuramentũ
cũ ibi datur,quod alij creditores ueniẽtes ad cõmodũ poſſeſsionis , debeant
oſtẽdere de iure ſuo:uide ẽt de hoc ſ̃.de offic o iud.§.ultimo.ſuper uerſi.ter-
tio dicẽdũ.& uerſ.ſexto quærendũ.¶ADDE,quod Bar.in l.cũ proponas C.
de bonis aut.iud.poſ.tenet,ꝙ quo ad primũ decretũ,ſufficiat iuramẽtũ:quia
eſt modici prædicij:quo uero ad ſecũdũ decretũ,ꝙ requirat probatio per te-
ſtes,uel inſtrumẽta:& idẽ tenet Bart.in l.Fulcinius.ff.ex quib.cauſis in poſ.ea.
& in l.j. vbi in rẽ act.do.m.Ant.in c.quoniam,ut lite non conteſt.
h Faciat.¶ Hucuſque Roſ.qui ſic dixit,ut hic,ſub dubio forte.
i Venditor.¶ Verſiculus ad literã fuit Ia.Bald.in materia de primo & ſdo de
creto:ſed quæſtionẽ bene tangunt gl.in l.cũ ꝓponas.& authen.ei qui iurat.C.
de.bo. auctor.iud.poſſid.& in l.ij C.de ꝓcurat.quib.placet ꝙ fiat in omnia.
Põderandũ eſt dubiũ,quod procedit ex hac lege:quia ſi in hypothecaria de-
tur poſſeſsio ex primo decreto,ergo illud idẽ operabit , quod diffinitiua : ꝙ
eſſe non debet,maxime qa non examinat negociũ in iſto, ſicut in illa. Aduer
te,quia,ut refert Cy.in l.ſi finita.ff.de damno infect.§.ſi plures.in materia pri
mi & ſecundi decreti,in fi.gl.j.l.ſi quis emptionis. C.de præſcrip.xxx.an.quæ
incipit,bonæ fidei.in fin.dicit,in hypothecaria idẽ ſeruandũ.qđ in perſona
li.Sed alia gloſ.uidetur dicere,in ea idẽ,quod in reali,ff. de acquir. poſſ.l. 3.
§.fi.ſuper uerbo,non poſſeſsionẽ.Dicit autẽ,primã procedere,quãdo intẽta
tur hypothecaria ꝯ habentẽ ius dominij.nõ enim petitur tũc ſimplex poſ-
ſeſſio,ſed id,quod eſt penes reũ,propter cuius ꝯtumaciã mittat in poſſeſsio-
nẽ ex primo & ſecũdo decreto:& per ſecundũ habeo dominiũ,quod erat pe-
nes eũ:& ſic idẽ,ꝙ in perſonali. Sed ſi cõuentus non habet dominiũ, tũc non
interponitur ſecundũ decretũ,qa per primũ habeo poſſeſsionem , quæ erat
apud contumacẽ.& illã ſolã,ut in l.cũ uẽditor.& ſic eſt idẽ in hypothecaria,
quod in alia reali,per quã aduocat poſſeſsio,nec interponit ſecundũ decre-
tũ.Sic intelligo eius dictũ cõmuniter corruptũ. Per hoc nõ eſt ſoluta ſupe-
rior obiectio,nec per id ꝙ aliqui ſubdiſtinguũt, aut agitur hypothecaria,ex
pignore prætorio,& tunc primũ decretũ & ſecundũ,& ipſa ſententia auocat
detentionẽ tantum,ff.de pig act.non eſt mirũ.in fin.aut agitur ex pigno. ꝯ-
uentionali,& tũc procedit diſtinctio prædicta, an cogatur cõtra debitorẽ &
dominũ,an cõtra extraneũ. Et q a,ut dixi,per Ber.obiectio nõ ſoluit, Petr.
de Bel.tenet indiſtincte in hypothecaria idẽ,quod in perſonali,ut primũ de-
cretũ poſſeſsionẽ non tribuat,ſed detentionẽ, ratione ſuperius dicta. Tamẽ
Iac.de Are.cõtra tenẽs,dicit in ea idẽ,quod in reali.Cui opponit,ſi fiat in eo
miſſio ante litis conteſtationẽ,uel quaſi,nõ auditur,reus poſt annũ,niſi ſuper
proprietate:ſi poſt litis cõteſtationẽ,uel quaſi,etiã intra annũ nõ auditur,ni-
ſi ſuper ꝓprietate.hæc patẽt in dec.quoniã.§.in aliis.& §.ꝙ ſi ſuper.Sed qua-
re reus probaret ꝓprietatem,cùm actor fateatur rem eſſe ipſius debitoris te-
nendo illã,ut pignus,& nomine debitoris,ff de uſucap. l. pignori. Sed ipſe
reſpõdet,ꝙ proprietas,q̃ ſibi incũbit probãda intra annũ,uel poſt annũ:iux-
ta diſtin.de qua ſupra eſt dictũ,qa probabit indebitũ, quod petit actor, uel
ꝙ res illi obligata nõ erat:& ſic de proprietate auditur, id eſt.de iure pigno-
ris,ſi cõuentus,erat debitor:ſi vero extraneus,tũc ſecundũ eũ,de uera ꝓprie
tate ꝓbabit,ſi uelit ſibi poſſeſſionẽ reſtitui. Et placet hoc Gyno, ubi ſ̃.quæ.
xxv.Sed dices,quid ualet iſti extraneo probare rem nõ eſſe ſuã,ſi nõ erat in
bonis debitoris tẽpore obligationis?Reſpõdeo,ꝙ ualet debitore nõ excuſ-
ſo,ut C.de pignor.auth.hoc ſi debitor. ¶ ADDE, ut per Bar. in d.l. 3.& ibi
Alex.ff.de acqui.poſſeſ & per Alexan.in l.ſi finita.§.Iulianus. in antepe. col
ff.de dam.infec.ubi de hac additione ponitur quid tenendum.

6 †¶Sed pone, conueni te hypothecaria, petens fundum pro-
pter contumaciam tuam miſſus ſum in poſſeſſionem fundi cau-
ſa rei ſeruandæ: uis recuperare fundum & reſtituere expenſas: quæ
ritur, quid iuris ſit? Et uidetur quod nō potes recuperare: quia res
mihi obligata eſt: vnde habeo retentionem, C. de uſuris. per retē-
tionem. & melius. ff. fa. er. his conſequenter. §. penul Argum. con-
trà ff ex qui. cau in poſſeſſ. ea. l. hæc autem. §. fin. C. de preſcr. 30.
annorum. ſi quis. §. penul. C. de bon. auctori. iud. poſſid auth. ei qui
iurat. Dici poteſt, quòd ſi conſtat de debito & obligatione tūc nō
debes: alioquin ſic. ¶Rurſus ſi lis eſt conteſtata, cum perſonali a-
gitur, ſi quidem actum fuerit pro certa quantitate pecuniæ, uel o-
bligatione, & miſſio facta fuerit pro modo debiti declarati, nun-
quam efficitur verus poſſeſſor: imò poſſeſſionem recuperat quan
docunque, niſi res diſtracta fuerit: vt iam dixi. Sed ſi certa ſpecies
petita fuerit, fit miſſio in illa, ut prædixi: & tunc reus uolens poſt
annum parere, auditur ſolum ſuper proprietate, non ſuper poſſeſ-
ſione, ſecundum quoſdam: ut in prædicta l. conſentaneum. in fine.
7 & C. ubi in rē actio. leg. ſecunda[a]. †*¶Sed pone: Titius infert mi-
a hi vim turbatiuam: ago contra eū. Vti poſſid. ut ceſſet à turbatio-
ne: ille eſt contumax, nec vult uenire: & nihilominus me turbat:
b quæritur qualiter mihi conſuletur[b]? Reſpon. quia cauſa talis eſt,
quod non poteſt fieri miſſio in poſſeſſionem, excōmunicabitur:
ut in præd. ca. quoniam frequēter, uel iure ciuili poteſt ſibi mulcta
c indici, per illud edictum. Siquis ius dic. non ob. uel poſſet.[c] actor
taxare ſuum intereſſe, ſecundū materiā interdicti Vti poſſideris,
& pro illo intereſſe fiet miſſio in poſſeſſionem bonorū ad inſtar
cuiuslibet perſonalis actionis: ut in authenti. de exhib. & intro. re.
uel melius, ex quo nō ꝑparet, iudex ex officio ſuo prohibebit ei,
ne me turbet, donec de ſuo iure probet: & interim faciet me paci-
fice poſſidere, argū. ff. de noui ope. nun. ſi prius. & ff. de uſufru. cu-
iuſq;. & ff. de ope. liber. l. mancipiorū. & C. de ingen. man. diffama-
ri. & C. de remiſſ pig. ſi eo tempore. ibi. programāte. & C. qui accu.
8 non poſ. ſi ea. †¶Cæterum ſi cauſa ſit ſpiritualis, uel miſta, ſiue co-
d hærēs: dicit tit[d]. quod ſi talis eſt cauſa, ꝙ actor poſſit mitti in poſ-
ſeſſionē. fiet miſſio & recuperatio, ſecundū prædictam diſtinctio-
nē: quod ſi hoc fieri non poſſit, quęcunque ſit cauſa, & quomodo
cunque agatur, excommunicari poteſt reus contumax, uſque ad
ſatisfactionem condignam: & nihilominus debet condemnari in
expenſis, extra vt lite non conteſt. tuæ. ubi de hoc. & in præ. dec.
quoniam. in fi. de dol. & cont. ex literis. & de verb. ſignifi. ex parte.
Huius autem excommunicationis formam, & denunciationis
huius excommunicationis, & qualiter excommunicatus proce-
deret in petenda abſolutione, & iudex in ea danda: & formam in
ſtrumenti abſolutionis, & eius denunciationis, habes ī. de ſen. §.
e ut autem. uer. iuxta[e]. De expenſis autem dicam ī. de expen. ¶Poſt
annum etiam poſſunt huiuſmodi ſententiæ aggrauari, ut proce-
dant à ſuſpenſionem, uel ad perpetuā priuationē beneficii & offi-
cii. quod dic, ut in pręs §. ut aūt. uer. uerū quia uerūtamen à prin-
cipio illam pœnam poteſt infligere, quæ magis timeatur: & illa
debet eſſe contentus, ſ. quia uel excommunicet, uel in poſſeſſio-
nem mittat, cum eſt talis cauſa, quod hoc poſſit fieri, ad alteram
nihilominus proceſſurus, ſi huiuſmodi meruit proteruitas contu-
macis, ut in pre. dec. quoniam. in fin quia creſcente contumacia
creſcere debet pœna, ut in præ. uerſi. uerum quia. Dicunt autem
quidam eſſe in optione iudicis, prius uel excommunicare, uel in
poſſeſſionem mittere, quod maluerit propter decr. quoniam. in
f fi[f]. quod non credo. †Imo ſemper à minori pœna incipiat, ſcilicet
9 miſſione in poſſeſſionem, ſi fieri poteſt, ff. de. no. oper. nun. ſi prius
quàm. ubi dicitur, ꝙ non ſunt aliæ partes iudicis, niſi vt det poſ-
ſeſsionem cuſtodiæ eā ¶Vltimo uero ſi neceſſe fuerit, uel etiamſi
non poſsit fieri miſſio, recurratur ad excommunicationem, ut in
10 prę. c. tuę. †quia nulla maior pœna eſt in eccleſia. 24 q. 3. corri-
piantur. Alii dicunt, quod priuſquam ſuperior det poſſeſſionem
eccleſiæ, quod ualde eſt præiudiciale. incipiat ab excommunica-
tione, uel ſequeſtratione, uel miſſione in poſſeſſionem. ar. ext. de
do & cōtu. capi 2. & de pœ. diſt. j. pœnæ. Nec obſtat præd. l. ſi prius
quàm. quæ non prohibet mitioribus modis procedi: ſed ſolum
ſententiam diffinitiuam ferri, cum non ſit lis conteſtata. Et hoc
ſentit Inn. IIII. ut no. de eo, qui mit. in poſ c. j. Sed primum ueri-
11 us. †¶Quid ſi forte miſta ſit inter perſonales & reales, ut eſt peti-
tio hæreditatis, ut C. de petit. hęred. l. hæreditatis. ſeruabit idem,
quod in uerè realibus, uel uere perſonalibus. C. de edi diui Adr.
tol. l. pen. in fin, Vel dic, quod in ea ſeruabitur ſpeciale hoc, quod
g habetur in præ. l. Fulcinius. §. fi.[g] Sed, ut clarè loquamur, vbi hac
miſta actione actum eſt, poſt annum ueniens non recuperat rem:
quia realis eſt, & non perſonalis: licet habeat quaſdam perſonales
præſtationes. ff. de pet. hær ſed & ſi lege. §. petitio. Nec obſt diffe-
rentia, quę fit inter petitionem hæreditatis & rei uendicationem,
ut in præ. l. Fulcinius. §. fi. quia illud obtinet, quantum ad miſſio
nem. non quantum ad recuperationem poſſeſſionis, ſecundum
Vber Item cum petitur hæreditas, fit miſſio in poſſeſſionem om-
nium ſuorum bonorum: ut infrà titu. prox §. reſtat. uerſi uerum.
In actionibus uero ſiue interdictis in rem ſcriptis, vt quod metus
cauſa & ſimilibus, idem iuris eſt, quod in vere realibus. Quę autem
cauſa dicatur miſta? & an in ea fiat miſſio, uel etiam in interdictis.
h no. do. meus in ſumma in tit. ut lit. non cōteſt. in fi.[h] †¶Illud autē
12 præterea attendū nō eſt, quod ſi agitur de eccleſia, tanquam de
proprietate. bene poteſt fieri miſſio in poſſeſſionem propter con
tumaciam cauſa rei ſeruandæ: ut extra. de eo qui mit. in poſſ. cauſa
rei ſer. capitulo. j. & 2. Si uero agatur ſuper dignitate, vel perſona-
tu uel præbenda, uel eccleſia, tanquam ſuper beneficio, & gene-
raliter. ſuper matrimonio ſpirituali, uel carnali, non fit miſſio in
poſſeſſionem: ne per hoc ad ea pateat vitioſus ingreſſus: ſed lite
non cōteſta, poteſt tunc in cauſa procedi, & negotium terminari,
i ut eo. tit. cum qui[i]. quod dic, ut ibi no, & de dolo & cont. contin-
git & hoc, ſiue agatur de obtinendo, ut ibi dicitur: ſiue de iam ob-
tento. Hinc eſt, quod ſi petatur beneficium poſt cōfirmationem,
ſiue poſt poſſeſſionis adeptionem, quia fortè ſpoliatus fuerat, &
nunc illud reperit. ut ext. de cauſa poſ. cum olim. & c. cum ſuper.
& de procu. ex inſinuatione, ſiue ut confirmatio, ſiue collatio ſu-
um conſequatur effectū: ut extr. de appe. conſuluit, 2. & de conc.
præ. poſt. electionē. & de accuſ. accedens ſiue repetatur beneficii
poſſeſſio, per conſtit. ſi quis in tantā. uel. l. cū quærebatur, uel con-
dictionē ex lege, uel canone: & breuiter, qualitercunque petatur
perſonale beneficiū, ſpirituale, ſiue prædictis modis, ſiue alio, ad
obtinendum, uel adipiſcendum, uel recuperandum, locum habet
prędicta conſtitutio, cū qui. ut non fiat miſſio in poſſeſſionē: quia
eadem ratio ſubeſt, cū agitur de obtento, ſcilicet uitioſi ingreſſus.
Beneficia enī eccleſiaſtica poſsideri non poſſunt ſine canonica in-
ſtitutione, ut 2. q. j. legum extra, de reſti. ex frequentibus. Et ſic te-
net Inn. IIII. & do. me. & ſic etiam dixit do. Clemens. IIII. &
omnes auditores. Quidam tamen adhærent uerbis conſtitutio-
nis, dicentes, in pręmiſsis caſibus poſſe fieri miſsionem, & ſemper,
niſi cum de beneficio agitur obtinendo, ſcilicet cum inueſtitura,
ſeu cum collatio non pręceſſit, ſed ſolum præſentatio, uel electio
facta eſt: aliàs ſi inueſtitura, uel collatio præceſsiſſent, non agere-
tur de obtinēdo, ſicut continet prædicta conſtitutio, cum qui. ſed
de obtendo

ADDIT IONES.

* ¶Vide ad hoc l. ſi non inducta. C. quib. mod. pig. ta con. & Inn. in c. ex par
te. de arb. & 23. q. 3. §. poteſt. Cy. in l. fi. commo. & Arch. ext. de reſc. c. fi. lib. 6.
& l. ſi quis emptionis. §. ſed & ſi quis. de præſcr. 30. ann. vbi ſi res peruenit ad
creditorem per contumaciam debitoris, uel poſſeſſoris, infra annum audi-
tur ad recuperandum, præſtita ſatiſdatione ſeu cautione, nec datur credito-
ri retentio quamuis ad ipſum peruenerit ſine vitio, uide in margar. Alb. Ga
lioti. in ti. de reſcri. in fi. uel in ti. ſeq.

a L. ij. ¶ Sed quid ſi ſpecies eſt incerta, puta alternatiua: puta, peto Stichum,
aut Pamphilum: hoc in mobilibus. Idem in immobilibus: vt quia debet ex-
promiſsione domum, aut vineam. Conſtat autem, quod ſi alternatiua eſt in
obligatione, alterum ſolum, etiam vtilius, preciſe peti non poteſt: Inſti. de
act. §. preterea. & de plus petit. capit. j. Reo igitur contumace quomodo fit
miſsio? Reſpondeo, ſecundum Iacob. de Ra. quod hęc æquiparatur obliga-
tioni, quę eſt in genere, vt probat prædi. dec. vnica. quæ de his duob. ꝓ miſ-
cue loquitur: ff. de cond. indebit. l. cum is. in fi. Fiet ergo miſſio in æſtimatio-
nem effectus talis obligationis, ff. de uerb. obl. eū, qui certarū. §. j. vt ibi de
executione notatur. Sed Petrus de Bel. diſtinguit, aut electio eſt creditoris,
quia ſibi debetur alterum, quod uolet: & tunc ipſe eliget, in quod fiet miſſio,
ff. de reg. iur. qui poteſt. Vbi autē electio eſt debitoris, quod eſt regulare. extr.
de reg. iu. in alternatiuis li. 6. fiet ex primo decreto miſſio in poſſeſſionē om-
nium alternatiue petitorū, ſecundū eū. Eſt enim æquū, ex quo per factum rei
non declaratur, quod fiat miſſio in vtroque, ff. quorum leg. l. j. §. quod autem.
Huic obſtat, quia quod non licet verbo, (ut ſupra dictum eſt) non debet lice-
re facto, quod plus eſt de appel. dilecti. 2. Si ergo vtrūque ſimpliciter, uel al-
terum tantum petere non poſſum, non uidetur tutum, utriuſque uel alterius
miſsionem petere, uel facto recipere, ubi mihi electio ꝯpetit: quare in ſecun-
do membro uideretur tenendū dictum Ia. præd. & maxime mouet, quia ſibi
ꝯcederetur in primo decreto, non tamen in ſecundo cum tanto pręiudicio
cōtumacis: facit decr. quoniā in fi. propter quę ſatis uideretur, quod ad eli-
gendum iudex poſſit certum terminum ſtatuere cōtumaci, poſtquem ſpectet
electio ad agendum. Et procedit talis electio quo ad utrumque decretum, vt
ſ. facit. ff. de leg. j. qui duos & quod ibi not. & de teſt. iudicante. de præben. ſi
plurib. in fin. li. vj. & quod no. eo. lib. de reſcrip. duob. ad fin.

b Conſuletur. ¶ De hoc etiam ī. ti. j. §. reſtat. uer. ſed ago. & uide, qđ dixi vt li-
te non conte. & Roſ. in agente de confeſſoria hoc tractat ubi de confeſſoria.
pen. col. ver. item quæritur ſi ago.

c Poſſet. ¶ Secundum Vber. ubi ſ. ver. ſi aigtur de poſſeſſione.

d Dicit ti. ¶ ubi ſ. circa medium, uer. at ſi cauſa.

e Iuxta. ¶ Hanc remiſ. dedi, quia Aegid. de omnibus hic tractauit.

f In fi. ¶ Vide, quod ibi dixi ſuper gl. hoc ordine ubi maxime in ordinario ap-
probatur hoc dictum.

g §. fi. ¶ Secundum Vber. infra, ubi ſupra, uerſi. in miſtis. ADDE, vt per Bar
& nouiſ. in §. Iulianus. in l. ſi fin. a. ff. de dam. inſe.

h In fi. ¶ Vide ī. de ſecundo decreto. §. uidendum. uer. ſed quid. in dupl. eib.

i Qui. ¶ lib. vj.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

de obtento ut extra de accuſ.ſuper his & pro his facit extr.de off.
deleg.conſultationibus.& quod ibi not. Tertij uia media incendē
tes,dicunt,prædictam ꝯſtitutionem locum habere,cum agitur de
obtinendo, quod poſſeſſionem,licet iam ſit obtentum per ele-
ctionem ſeu collationem,& ꝯfirmationem. Si vero quis eligatur
ad ſecularem dignitatem,& de hoc litigat , an tunc fiet miſsio in
poſ.bonorum.not.ĩ.ti.prox.§.videndum.ver.qu id ſi electus. In
cauſa autē matrimoniali qualiter procedatur:dic,ut ĩ. qui ma. ac.
poſ.& extra ut lite non conteſt.quoniam.§.ſi uero.& qui.ma. ac.
poſſ.ca.j.Item in cā appellationis qualiter procedatur ꝯtra contu
macē.vide ĩ.de app.§.de officio quoque.& no.ext de ap.per tuas
13 & c.Romana.§.fina.li.vj. †¶In ſumma no.ᵃquod reo per ſe,uel
per reſponſalē,in termino non cōparente,uel aliter ꝯtumace exi-
ſtente,ſi actor petat eum condēnari in expēſis,vel excōmunicari,
uel ſe mitti in poſſeſſionē rerū,vt in prædictis iurib.& offerat in-
ſtrumentum citationis,per quod oſtendat contumaciam, (aliter,
n.iudex non procedat,extr.de ele.quod ſicut de conſti.eccle. 2.q.
j.in primis.)& ſi iudex velit ei expenſas remittere,hoc facere non
debet cū diſcrimine partis,quod dic,ut ext.de off. deleg. ꝯſuluit,
b extr.de cōſue.cum olimᵇ.Excuſatur autem ſi eius reſponſaliis à
latronibus captus,vel interfectus eſt:vt C.qui pet.tu. uel cur à ma
tribus.extr de pig. ſignificante. Quando autē iudex poſſit contra
contumacē procedere,uide ſ̃.tit.prox.§.uiſo.verſ.item licet poſt.

ADDITIONES.

a No. ¶ ſecundum Aegi.rub.xcv.
b Olim. ¶ Allegat Aegi.3.q.9.c.vlt.extr.de deci.ſuggeſtum.

SVMMARIVM.

1 *Contumacia qualiter ſit punienda,& an propter ſolam contumaciam poſſit quis officio ſuo priuari.*
Miſſus in poſſeſsionem reſpectu contumaciæ , an ſit vocandus in reſtitutione poſſeſsionis.
2 *Contumax in præſtanda mulcta,poni poteſt in banno.*
Iudex eccleſiaſticus an poſsit mulctare.
3 *Iudex maior mulctam indicens,an poſsit munera per ſe capere.*
4 *Onere duob.impoſito,ſi per vnum non ſtet,quod fiat, & non fit, an pœna in duorum detrimentum ſit imponenda.*
5 *Contumacia creſcente,creſcere debet & pœna contumaciæ.*
Trina condemnatio poteſt in vnius perſonam inferri , ſi peccati condemnatio exigat.
Delictum ob aliud delictum pœnam non minuit.
Actionibus pœnalibus de eadem re concurrentibus,vna nō conſumit aliam.
6 *Vnum factum reputatur,quod fit vno impetu,vel contextu.*
7 *Vlnerans aliquem pluries vno impetu,vnde moritur,an teneatur de vulnerib.& homicidio.*
8 *Iudex maiorem pœnam comminans , vel exigens,an à minori recedere videatur.*
9 *Excommunicatus pro contumacia,an prius ſatisfacere debeat de expenſis, quam abſoluatur.*
10 *Contumax notorius ad quot teneatur.*
11 *Excommunicatus pro contumacia,petens ſe abſolui,ſi cautionem offerat de ſtando iuri,an parte abſente & non vocata poſſit abſolui.*
12 *Abſolutio dicitur quædam reſtitutio.*
13 *Excommunicato ob contumaciam parte abſente,& non vocata, abſoluto, an abſens poſsit appellare.*
14 *Miſsione facta in poſſeſsionem,an poſsit iudex etiam mulctare nō venientem ad iudicium,præter intereſſe aduerſarij,in quo abſens condemnatur.*
15 *Reus patiens miſsionem in poſſeſsionem,poſſeſſionem autem intra annum velit recuperare,ſi ſatisfacere velit de expenſis , & cautionem idoneam præſtare, miſſus vero obiicit ei quod eſt excommunicatus , an ſit talis obiectio valida,*
16 *Minor ſciens tutoris contumaciam,& eam non purgans.an poſſit excommunicari.*
17 *Peremptorium contra pupillum indefenſum propoſitum,nullius eſt momenti.*
Pupillus non debet propter tutoris,vel curatoris contumaciam puniri.
18 *Minor non poteſt eſſe contumax,quia non poteſt ſe defendere.*

4.§.Nunc dicamus qualiter contumacia puniatᷣ. Ad qđ
ſciēdū eſt,ꝙ contumacia ſecūdū legē diuinā
morte puniebatur,hodie vero excōmunicatione:vt xj.q. 3. abſit.
& c.certū.extr.q ſi ſint leg.ꝑ venerabilē. §. rationib. ver.cuius ſen-
tentiam.extr.de maio.& obe.c. ij.& hoc tā in actore, ꝗ̃ in reo, ut
xc.diſ.placuit.xxij.q.4.q ſacramēto.¶Itē ꝑpter ꝯtumaciā pt quis
ſuſpendi ab officio & bñficio:extr.de dolo & ꝯtu. veritatis. ¶Itē
punitᷣ ꝯtumacia per expenſarū ſatisfactionē,per miſsionē in poſ.
& multis aliis modis,ut patet ſ̃.§. prox.& ĩ.ti.prox. & ĩ.de ac. §.
1 fi.& de ſnīa,§.ut aūt.uer.uerū qa.¶Sed nunquid miſſus uocandus
eſt in reſtitutione poſſeſſionis? & quid ſi ſe contumaciter abſen-
tet? de hoc ĩ.ti.ꝑx.§.iā de effectu. ad fi. Itē punitᷣ ꝯtumacia per pi-
gnorū captionē,& eorū vēditionē,& aliis remediis,ff.de ven. inſ-
pi.l.j.§.j.ff.de li.agn.ſi qs.Inſt de excuſ.tu.§ fi.ext. de do. & contu.
a c.ij. ¶Itē ꝑ mulctāᵃ.qđ facere pt qlibet iudex,ſ.maior medius, &
minor,ff.ſi quis ius di.non obt.l.j.in prin.C.de ſportul.l.ij.extr. de
mat.ꝯ inter ec.ꝯct.c.j.preſertim cū iuriſdictionē ſuā neqt cōmo
de defēdere.ff de off.eius,cui mā.eſt iuriſ.l.fi §.j.ff.de iur. om.iud.
l.ij.Arg.tamen ꝯ,ꝙ minores iudices non poſſunt mulctare ff. de
iud.l.ij.§.fi.& in præ.l.j.ff.ſi quis ius di.non obte.ibi, tñ non duūui-
b ris.&c.ᵇSec dic,ꝙ nō poſſunt maiores mulctas imponere: mino-
res vero ſic,C.de modo mulctarū,l.fi C.de defen.ci.l.defenſores.
c in auth.eodē ti.§.audiētᷣ.ᶜ.†¶Sed quid ſi etiā in præſtāda mulcta
2 contumax ſit? Rñ.ponetᷣ in bānoᵈ,ſecundū morē Italiæ: qui illic
d ꝑ lege ſeruandus eſt,ff.de leg.& ſen.conſ.de quib.extr.de cōſuet.
cū dilectus,extr.de eo.qui mit.in poſ.cauſa rei ſer.cū veniſſent:vel
captis pignorib.coercebitur,ar.Inſt.de ſatiſ.tu.§.fi.ff.de mu.& ho.
ſi qs mu.Sed hoc verū eſt in maiore iudice:ſecus fortè in minori.
puta in magiſtratu municipali,vt ff.de dam.infec.dies.§.an tamē.
Vel dic,ꝙ ibi dicitur vnū ſpeciale ꝯ eū,ſ.ne poſſit coercere ꝑ pig-
nora:& aliud pro eo,ſ.ut poſſit in poſſeſſionē mittere:qđ aliàs nō
pt,ſecundū quoſdā,ut ff de iur.om.iud.iubere Sed ſi præualet pri
or opinio,ſ.vt nō poſſit pignorare,quid faciet iudex? Rñ. referet
negocium ad ſuperiorē iudicem,per quē id fiet. C.de iud. prope-
3 rādū § ſin aūt reus . †¶Sed an maior iudex, qui mulctam indixit,
pignora capiet per ſe? Reſpōdeo,non videtur,quia ipſe non man
dabit ſententiā executioni,ſed alius minor eo.ff.de re iud.à diuo.
in prin.Sed illud in diffinitiuis:ſecus in aliis,ut dicunt quidā.C. de
epiſ.audi.auth.ſi quis litigātium.Cōpetit & aliud remedium ma-
iori,uidelicet ꝙ iubeat eum re ipſa exhiberi, in auth de exhi. & in-
tro.reis.§.ſi uero.C.qūo & qñ iud.cōſentaneū ff. de in ius voc. li-
cet etiam.Quod tñ fallit in matrefamiliàs,quæ uerbo tātum,& nō
re in ius uocatur,ut C.de off.diuer.iu.l.j.& in eo, qui eſt in domo
qui aditū ad ſe pſtat,& ex publico cōſpici pt.ff.de in ius vo. pleri-
4 que.& l.ſatiſque. †¶Quid ſi duobus aliquid præcipitur , uel aliqđ
onus imponitur,& vnus proteſtatur,ꝙ paratus eſt facere , ſed nō
facit:& eſt tale quid qđ diuiſim fieri nō pt:nunquid ille excuſabitᷣ
à pœna impoſita ꝑ parte ſua,ſi per eū non ſtat? Et videtur,ꝙ non:
ſed ꝙ condēnatio fiet in ſolidū,ar.ff.fa.erc hæredes.§.cōtrà ſi pro
miſſor.& ff com diu.ſi quis putās §.ſin aūt.Ar.contrà ea l. §. ſi dā-
ni.& in pre.l.hæredes.§.idē iuris eſt in.& vide ff.ſi quis cau. l. ſi ſer-
uus §. ſi plurium. †¶Sed pone:iudex præcepit alicui,quòd iuret
parere mandatis ſuis, uel aliquid faciat ſub pœna decem librarū:
ſed quia ille non vult iurare, uel facere , iterum præcipit eidē ſub
pœna xx.librarū:& quia nec ſic obedit,tertiò præcepit ſub pœna
quinquaginta librarum:nec adhuc obedit:nunc quæritur , vtrum
e iudex poſſit omnes prædictas pœnas exigereᵉ? Et videtᷣ,quod ſic,
f cū in omnibus inobediēs fuerit,ff ſi quis ius di.non ob.l. 1.ᶠEt cre-
ſcente contumacia,creſcere debet pœna,extrà ut lite non conteſ.
quoniam in fi.ff.de pœnis,relegati.Item in vnius perſonæ corre-
ctione bene poteſt trina condemnatio inferri,ſi peccati condem
natio exegerit:vt C.de modo mul.l.fin. quia ex iteratione delicti
pœna iteratur,C.de epiſcop.audi. l 3. C. de ſeruis fu. quicunque.
& in contumacia perſiſtentibus ſeueros nos eſſe conuenit , vt 2.
q.v.quanto.

ADDITIONES.

a Mulctam. ¶ Ingreditur,quod plene tractat Roſ.in edicto,ſi quis ius dic.non obtemper.
b Duumuiris,&c. ¶ exponit ibi gl.id eſt,defenſoribus municipiorum , uel ciuitatum.
c Audient. ¶ Hic inſtat Roſ.& quærit,quæ dicatur modica mulcta? Reſpōdet, hoc iudicari ſecundum qualitatem iuriſdidictionis contemptæ & ſecundum conditionem perſonæ:narrat,qūo in Lombardia magnam poteſtatē habent rectores ciuitatum.vnde magnas multas imponunt in Tuſcia in certis ciuitatib.per eorum ſtatuta non poſſunt mulctare vltra xx. ſolidos. Non inſto in materia,quia Hoſ.in Summa de mulcta,fecit ſpecialem rub.in medio rubricæ.de ſent.& re iud.doēcs,quod docuit Azo.in Summa C.de modo mulctarum,ſ.quid ſit mulcta,quis poſsit mulctare,in quantum,pro quib. quis ſit effectus:& an remitti poſsit.Modus aut ipſarū habetur,C.de modo mul.l.eos. l.vl.eſt ſuperius alleg.auctor autem de mulcta tractat.ĩ.de ſen.prol.§. 2.ver. eſt & quarta.¶ Adde,ut per Alex.in d.l.j.ſi quis ius di.nō ob.& Ang.cōſ.8 incip.regulares. ¶ ADDIT. Et an delegatus poſsit mulctate, vide Panor. in c.de cauſis.col.3.ver.nec faciunt.& ibi late per Car.Zab.in illis col. fi. vel q. de of.del.Et hanc mulcta,uel pœna poſsit imponi per iudicem ultra l. fi. C. de mo.mul.quando imponitur pro contumacia furti,uel aliorum criminum maiorum,uide Old.conſ.xv.in c.circa proceſſum.Hen.Ferrand.
d In banno. ¶ Hoſ.vbi ſ̃.§.ij.dicit,ꝙ iudex eccleſiaſticus poteſt multare. ff. ſi quis ius di.l.vna.& ad illius executionem poterit exercere cenſuram, de qua de ver.ſig.quærenti.Hoc tamen intelligit in ordinario:quia delegatus,etiam papę non mulctat.facit.de of.dele.de cauſis.& ibi dixi in fi. & Arch. xj.q. 3 certum. vide ĩ.de ſen.prola.§.ij.ver.eſt & quarta.ubi no.contrarium.¶ Add in alio conſ.Ang.an delegatus mulctet.
e Exigere. ¶ Quando præceptum à nuda voluntate procedit, vide quod dixi. de iuriſ.om.iud.in fi.
f L.j.¶ Facit extr.de pœnis,c.j.vbi etiam hoc remiſi.

5 q.v.quanto.23.q.4.§.præcepta.& quot fuerunt præcepta.tot fuerunt inobedientiæ.arg.ff.de uerb.oblig.ſcire debemus. & l.quod dicitur.Nec vnum delictum ob aliud delictum minuit pœnam.ff. de priua.delic.nunquam.& actiones pœnales de eadem re concurrentes,nunquam alia aliam conſumit.ff.de reg.iu.nunquã.Ar.contra,quia vnum ſolum fuit delictum.ſ.inobedientia,licet inde plura præcepta continuè & incontinenti ſecuta fuerint. ar. ff.ſi ſami. fur.fe.dic.l.j.& l.ſequẽ ff.fa.erciſ.hæredes § de pluribus.Vnde poſito quod in plures pœnas inciderit,vel plures inde oriantur, altera tamen debet eſſe contentus,ff.de action.& obligat qui ſeruum.
a in princip.& l.plura & l..cum ex vno[a].Plures enim pœnales actiones ſe impediũt inuicem,niſi quatenus plus eſt in vna, quàm in a-
6 lia,ut in præ.l.ff.vi bo.ra.l.j.†Vnũ enim factum reputatur,quod fit uno impetu,uel contextu,ut ff.de vi & vi ar.l. 3.§. cum igitur. ff.ſi cert.pet.lecta.extr de elec.officii.extr.de teſ.cog.c.2.Quod autem delinquens pluries circa eandem rem,nõ niſi ſemel puniatur,probatur.ff de fur.ei qui.& l.inficiãdo.§.infans. quia plures pœnæ nõ ſunt ab initio infligendæ,vt extra,de iudiciis,at ſi.§. ſi. ff. nau. cau.
7 ſta.l. licet.§.ſi.†¶Item ſi quis pluries uno impetu aliquẽ vulnerauit & occiderit,tenetur ſolũ de occiſo,non de vulnerato, ff. ad l. Aqui.illud.§.ſi.So.Dicũt quidam,quod eſt quaſi vnum delictum, cum fuerit tantum vna ſpecies delinquendi:ſecus, vbi ſint diuerſę ſpecies:vt ſi primò rapuit,& poſtea interfecerit. ff. de priua. deli. nunquam.unde vno banno,ſiue vna pœna tantum dicunt eſſe puniendũ,cum idem factum ſit,ut ſ̃.& ff.de popul.ac.l. 3. Punietur autẽ maiori banno,ſiue pœna:quia quoties ex eodẽ facto in plures pœnas quis incidit,altera debemus eſſe contẽti:ſed augere poſ
8 ſumus,quatenus plus eſt in vna,quàm in altera.ut ſ̃.† Iudex enim maiorem pœnã cõminãdo,uel exigendo, uidetur recedere à minori:ar.ff.de manu.teſt.Stichus.ff.de hæred.inſti.ſi ita ſcriptũ.ff.de præ.ſtip.l.pe.ff.de uer obli.qui bis idẽ.& facit ad hoc,quod not.de
b cita.§.uiſo.uerſi.ſed quid ſi tres[b]. ¶Sed quid ſi iſte paruit ultimo banno,& iurauit? Reſpondeo, dicunt, quod in nullo punietur: quia cum vltima pœna debeatur,vt ſ̃.& in illa non ſit contumax, de aliis videtur cum eo tranſactum eſſe.unde fruſtra laboratur de pœna,ff.ſi quis caut.l.ij in princ.ff.de eo.quod cer. lo.l. ſi. Et facit ad hanc ſolutionem.ff.ſi quis ius dicen.non obtem.l.j.§. ij. & ff. ſi quis cau.& ſi poſt. Argu.tamen contra in his.quæ no. in præ. uer. ſed quid ſi tres.ſed ibi illa fiebant per interuallũ:hæc autẽ uno im
9 petu,ſeu contextu.†¶Sed nunquid excommunicatus pro contuma
c cia,debet prius ſatisfacere de expẽſis,quàm abſoluatur[b]? videtur, quod ſic.C.de iud.ſancimus extra,de iudi. c. 1. ut lit. non conteſt. quoniam.in ſi.ubi dicitur,quod contra excommunicatũ pro contumacia debet procedi,ſicut proceditur contra eum, cõtra quem fit miſsio in poſſeſſionem.Sed ille non auditur ſuper recuperãda poſſeſſione,niſi prius reſtitutis expenſis, ut in eo.§. in aliis. ubi de hoc:& ĩ.ti.prox.§ iam de effectu.uer.vlt no.ergo nec iſte ſuper recuperãda cõmunione.Et hoc tenet Bar.vt.no.extr de ſimõ.ad aures.arg.ad hoc extr.de ſequeſt.poſſ.c.j.in ſi.& ĩ.de ſententia.§. ut autem.uer.porro Nam & pro qualibet contumacia debet quis ad expenſas condemnari.quod dic,prout no.ĩ.de expen.§.iuxta.uer. ſed quæritur.Ar.tamen contrà,extr de ap qua fronte. & de verb. ſig.ex parte.vbi dicitur,quod excõmunicatus pro cũtumacia,præſtita cautione de parendo iuri,debet abſolui.Inn.no.quod iudex, à quo petitur abſolutio debet eam dare recepta cautione de iuri parendo ſine ſatiſdatione principalis cãæ ſuper quo nondum eſt confeſſus uel conuictus,vt dicit.præ.dec.ex pte.Si aũt aduerſarius dicat,non abſoluatur,niſi prius mihi ſatisfaciat de expenſis,uel aliis dannis quæ incurrit ratione contumaciæ,audiendus eſt: nec hoc ibi negatur.nã quo ad hoc,pt eius offenſa dici manifeſta,vt ibi.Idẽ
d notat dominus meus extr.de iud.c.1.Goff.& G.Na.dicunt ſufficere ad hoc vt abſoluatur,quod præſtet idoneã cautionem: nec aduerſarius contradicens,expenſas petens eſt audiendus: ar. extr. de eo,qui mit.in poſ cauſa rei ſer.cum veniſſent.non enim debet aduerſarius uenire cũ ſacco paratus:ff.de ſol. qđ dicimus. ff. de cõſt. pe.promiſſior.Tu verò,licet verum ſit, quod dicit Ber. tamen ad tãtæ cõtrarietatis diſcordiam diſtingue. Nam aut quis excommunicatur pro contumacia manifeſta:vt quia citatus dicit, non veniam:quia malitioſè ſe occultat,vel illicentiatus recedit,uel impedit ne citatio ad eum perueniat de quo conſtat:ut ſ̃.§.in prin.& in his caſibus & ſimilibus ſatisfactio in expenſis & in aliis præcedet abſolutionem.& ſic loquitur præ.dec.quoniam.in ſi.& de iudi. c. j.Et ſic intelligitur opinio Ber.& Inn.& domini mei. Aut pro præſumpta,ſeu dubia: vt quia abſens nõ malitioſè,citatur ad domum: ne inuenitur,uel eſt infirmus, & uenire nõ poteſt. Et his caſibus abſolutio debet præcedere ſatisfactionem expenſarum, propter periculum enim excommunicationis ſufficiat præſtatio cautionis.Et ſic intelliguntur prædicta contraria.& opi.Gof.& G.Na Nihilominus tamen poſt abſolutionem ſatisfaciet de expenſis ſecundum ea,quæ not in præd.uerſ.ſed quæritur. Vel dic, quòd nõ ſunt contraria.nam in præ.c.ex parte.dicitur,quod pro manifeſta offenſa excommunicatus debet prius ſatisfacere quàm abſoluatur.

Ergo & pro manifeſta cõtumacia idem erit,ut in præ. ca. quoniã. & ſic concordant.Sed adhuc cõtradicit verbum ibi poſitum,citatus nolit ſtare iuri.&c.ergo euidens ibi uidetur contumacia:& tamen dicit ſufficere cautionem. Vnde dicas. ſi uis,quod ibi loquitur in manifeſta contumacia,& ſupponit,quod ſatisfactio expenſarum præcedat:quia hoc ante ipſam dec.ſtatutum erat:per præd. l.ſancimus.vt in præ concor.& addit etiam, vt ad aliud teneatur, videlicet ꝙ præſtet cautionem de iuri parendo. Sed certè reſponſio ibi poſita contradicit.vbi dicitur ſufficere pręſtari idoneã cautionem ut abſoluatur.Dic ergo ibi loqui de præſumpta cõtumacia.Et quod ibi dicit,citatus nolit ſtare,intellige præſumptiuè: &
10 ſic ibi de vtraque habetur,ſ de præſumpta & de manifeſta.†¶Sic ergo ad duo tenetur notorius cõtumax:videlicet quòd ſatisfaciat & quod caueat prius quàm abſoluatur, vt in præ. §.in aliis. in fin. ca.vbi dicit,procedi:prout in d.§ dicitur.nam & hoc hodie ſtatuitur in actore.vt extr.de dolo & cõtu.actor. Nec actor & reus quo ad hoc,ad imparia debent iudicari.ff.de reg.iur.non debet. extrà. de mut.per.c.ij.Poteſt tamen in hoc reus ab actore differre, vt actor etiam præſumptiuè contumax, ad hæc duo teneatur: vt in præd.c.actor,reus uero tantum,cum eſt notorius. Et ſecundum hoc poteſt intelligi præd ca.qua fronte. & quod no. do. meus in Summa de off.deleg.§.quæ iuriſdictio. ver.fin & de ſent. excom. § & qualiter.ſub.§ ſecundum etiam. Sed adhuc eſt contrà extrà, de do.& contu.prout.in prin.ſed ibi contumacia præſumpta. Vel dic.quod licet ibi ſolum de cautione dicatur, non ob hoc excluditur quin & ſatisfactum fuerit de expenſis.Et ſic etiam reſponderi poteſt ad præ.dec.qua fronte.ſicut & lex dicendo Spiritum ſanctum à patre procedere,non ob hoc excludit,quin & à filio pari-
e ter[e] procedat.C.de ſum trini.l j.de conſe.diſt.v. c.pe. & ſi. ſed nec in præ c.prout aliquid de excommunicatione dicitur vnde & per ipſam decr.fortè dici poſſet, quod qui reputatus eſt contumax, ſed non excommunicatus, debet cauere: excommunicatus vero debet prius ſatisfacere.quod non placet. Cautio autem de parẽdo iuri,debet eſſe ſufficiens:ut in.præ.§.in aliis. & in præ. c. ex parte.& de ſequeſt.poſ.c.1.in ſi.putà pignora uel fideiuſſores. ff.man. ſi mandato.§.ſi.vel iuramentum.ſi illa deſint, vt in præ.c. prout. & extr.de ſol Odoardus.de extr.de.of.dele. prudentiam. §. ſexta de hoc in præ.c.qua fronte.Et no.ꝙ expenſæ in citationibus factæ re-
11 ſtitui debent,ut C.de iud.ſancimus.†¶Sed pone [e] excommunica-
f tus pro contumacia petit abſolui, offerẽs cautionem de ſtando iuri:nunquid iudex parte abſente nec vocata, poteſt eum abſoluere? Videtur,quod ſic:argu.extr.de reſcri.olim.circa prin.& de appel.qua fronte. de of.dele. cum contingat. Præterea iura non diſtinguunt,an ad hoc vocãdus ſit aduerſarius,vel nõ:ergo nec nos diſtinguamus.ij.q.v.conſuluiſti.extr.de tranſla,epiſcop.inter corporalia.verſus.fin.extr.de deci.ad audientiam. Nec enim abſenti videtur fieri præiudicium:quia & ſi præſens eſſet, eius cõtradictio non obeſſet:vt in præ.c.qua fronte·& de off.deleg cum cõtingat.
g de ſen. excõ. ſolet[g]. Et hoc dicit Io.Cõtrà credo, ut extr. de ſen. excom.uenerabili.& c.ſacro.& de ſequ.poſ.c.1.& de eo, qui mit. in poſ.cauſa rei ſer.c.1.& c.cum ueniſſent.xj.q.3.excõmunicatos.
h vbi de hoc.[h] arg.extr.de cauſa poſ.& proprie.c.1.extr.de in integ.
i reſti.ex literis.de teſtib. in nomine.extr.de app.Romana. §. pe.[i] 3. q.ix.chartæ.Nam vbi petitur aliquid,vocandi ſunt omnes,qui læ
k derẽtur,ſi fieret,quod petitur[k].ff de adop.nam ita. & aduerſarius eius læderetur,ſi abſolueretur,cum teneatur ſibi ſoluere expenſas excommunicatus. extr.de dolo & contu ex literis. in ſi. C. de iud.ſancimus.ff.de re iu. contumacia. Item reſtitutio non eſt niſi
12 partib.præſentibus danda:vt ff.de mino.in cauſæ.1. †¶Aut abſolutio eſt quędam reſtitutio,tamen ſi eo non vocato iudex abſol-
l uat,tenet abſolutio[l]:ar.extr.de re iud.c.cum inter uos ad ſi. quia multa fieri prohibentur.&c.extr.de regul.ad apoſtolicam. Vel di-
m ſtingue[m],utrum fuerit excommunicatus pro manifeſta offenſa: ut tunc,quia debet abſolutionem præcedere ſatisfactio, non debeat abſolui

ADDITIONES.

a Vno. ¶ Facit,quod no.in cle.de priui.c.j.gl.& no.quod æqualis.
b Tres. ¶ Vide ĩ.de ſen.prol.§. 2.ver.pe.& remiſ.quam ibi dabo.
c Abſoluatur. ¶ Tene,qđ habetur de ſen.exc.uenerabilibus.§. idem. & §.ſeq. lib.6.per quam in opinionibus non eſt inſtandum.
d G.Na. ¶ Contrarium habeo poſt eum in dec.quoniam frequenter.in ſi.
e Pariter. ¶ Id eſt,vnica ſpiratione,non pluribus,de ſum.trini.c.vno.lib.6.
f Pone. ¶ Quæſtio fuit Aegidij,rubrica cj. ¶ ADDE,vt per Fed.cõſi. xcviij.
g Solet. ¶ lib.6.
h De hoc. ¶ Ibi Io.diſtinguit,an ad alicuius querelam,an vero proprio motu iudex excommunicauerit.
i Penul. ¶ lib.4.
K Petitur. ¶ Forſan enim aliquid proponeret, per quod impediretur, quod petitur:& facit,quod no.ĩ.proxi.ti. §. iam de effectu. vl. colum. ver. quid ſi ipſe.
l Abſolutio. ¶ De ſen.exc.venerabilibus.§.vbi autem lib.6.
m Diſtingue. ¶ Secundum Aegid.vbi ſ̃.

beat ſolui parte altera non vacata, quæ habet æſtimare offenſam.
alias enim non poſſet ſatisfieri, niſi hoc conſtet: ſed conſtare non
poteſt, altera parte abſente: facta tamen abſolutio tenet: ut not.
ext. de offic. ord. cum ab eccleſiarum. An vero pro contumacia,
vt tunc præſtita cautione de parendo iuri, & de ſoluendo aduer-
ſario expenſas, poſſit illo abſente abſolui. Et ſecundum hanc di-
ſtinctionem poſſunt prædicta iura intelligi. Nec obſt. prę̄ decre.
venerabili. quia ibi in præſentia partis cauit: nec dec. Romana tā-
git hunc caſum Inn. Papa IIII. aliter videtur dicere. ext. de offic.
a delega. prudentiam. §. ſexta. ſuper verb. militiam [a]. Quid ſi tunc
altera pars ſe abſentat? de hoc j. ti. prox. §. iam de effectu. uer. quid
13 ſi ipſe & ſeq. † ¶ Sed nunqd abſens ex hoc poterit appellare? Vr̄,
quod non: arg. in prę̄. c. qua fronte. Dic contra, ut in pręc. cap. cum
inter vos. quia cōtra iura iudex procedit, ut dixi: & ideo locus eſt
appellationi: ut ext. de appel. c. paſtoralis. in prin. & c. ut debitus.
quod intellige ſecundum præd. daiſtinct. Qualiter autem fieri de-
bet abſolutio, vide j. de ſententia, § ut autem, uer. porro, quia de
14 excommunicatione. & ſequ. † ¶ Sed nunquid facta miſſione in
poſſeſſionem, iudex poterit etiam mulctare non venientem ad
iudicium, præter intereſſe aduerſarij, in quo abſens condemnat̄?
Rn̄. ſic, ſecundum leges, ff. ſi quis in ius voc non. ie. l. 1. ff. ſi quis ius
di. nō ob. l. vnica. §. fi. ſecundum canones tamen hæc mulcta locū
non habet, extra. de do. & cont. c. 1. vbi de hoc de qua dic, vt j. de
ſententia, § ſpecies. uer. eſt & quar, & ſeq. Hinc eſt, ꝙ ſi miſſus pro
pter dolum & potentiam rei nequit nanciſci poſſeſſionē rei, cu-
ius poſſeſſio eſt ſibi adiudicata: & reus ueniat intra annum, audie-
tur, præſtita cautione, niſi iuſtitia periclitaretur: vt ext. de do. &
contu. c. 1. Si autem periclitaretur, tunc ad intereſſe condemnabi
tur: ut ibi no. Periclitatur autem iuſtitia, perempta re, in qua facta
eſt miſſio: quæ apud miſſum non eſſet peritura: nam tunc in ſub-
ſidium agetur (etiam ſecundum canones) quanti intereſſet miſſi
fuiſſe in corporalem poſſeſſionem. ff. ne vis fiat ei, qui in poſ. mi.
l. 1. §. hæc verba. ff. vti. poſ. ſi duo. §. fi. ſicut alias re perempta, uel
vſucapta, agit̄ in ſubſidium act. neg geſt. ff. de neg. geſt. l. fi. Quali-
ter autem hoc caſu intereſſe cōſiderari debeat, no. ff. ex qui. cau.
15 in poſ. ea. l. pe. & in præ. l. j. ne vis fiat ei. † ¶ Sed pone, reus miſſio-
nem paſſus volens intra annum poſſeſſionem recuperare, vult ſa
tisfacere de expenſis, & cautionem idoneam præſtare: miſſus ue-
ro obijcit ei, ꝙ excommunicatus eſt, & ideo non eſt audiendus:
b quæritur, an ſit excipiens audiendus? Et uidetur, quod non [b]: quia
ſuſpecta rei origine, aduerſarius eius, cōtra quem obiicit excom-
municatio, reus eſt: & ideo quod facit, ad ſuam defenſionem facit:
& licet petat detentionem ſuæ poſſeſſionis ſibi reſtitui, per hoc
nil pétit ab aduerſario, ſed officium iudicis implorat, 3. q. 1. redin-
tegranda. & ar. ext. & eo, qui mit. in poſ. cauſa rei ſer. cum veniſ-
ſent. & c. 2. ubi ſoli iudici cautio præſtatur: licet ſit ar. in e. ti c. 1. ꝙ
c parti ſit præſtanda [c]. Ar. tn̄ ꝯ 11. q. 3. cum excōic atio. & de hær. ex-
d cōicamus. §. credentes [d]. ¶ Quando autem & qualiter ſit facienda
ꝯdemnatio expenſarum pp contumaciam, no. j. de expen. §. fi. ad
fi. Item expenſæ factæ circa curam & cuſtodiam rei, reſtituentur:
quod dic, ut in li. Rof in ti. ſi cred. mi. in poſ. cauſa rei ſer. ¶ Vtrum
propter contumaciam procuratoris poſſit dominus excommu-
nicari, uel ſuſpendi, uel miſſionem pati, dicam j. tit. prox §. reſtat.
ver. quid ſi reus. Item quando contumacia procuratoris noceat
domino, no. ext ut lit non conte. c. 1. & ff. de doli exc. apud §. quæ-
ſitum. & l. ſi procu. Quid ſi procurator propter contumaciam cō-
demnatus eſt, nunquid dominus poterit appellare? Reſp. non ut
16 j de ap. §. 1. in prin. uer. cæterum. † ¶ Sed nunquid minor ſciens tu
toris contumaciam, & eam non purgans poteſt excommunica-
ri? Et uidetur, quod ſic: ext. ut lite non conte c. 1. in fi. tales enim
bene incidunt in canonem latæ ſententiæ, ext de ſent. excommu.
c. j. & fi. & poſſunt etiam delinquere: ut ext de delic pue. c. j. & C. ſi
aduerſus deli. l. 1. & propter curatoris contumaciam minor pati-
tur miſsionem in poſſeſsionem bonorum ſuorum ff. ex qui. cauſ.
in poſ. ea. l. in poſſeſsionem §. 1. & l. apud Iulianum. § fi. & etiam
venditionē, ſi ſit adultus. ff. de bo. aut. iud. poſ. l. ſi minor. Ar. con-
17 tra, † quia peremptorium contra pupillum indefenſum propoſi-
tum, nullus momenti eſt, ff. de re iud. contra pupillum. & ſi tutor,
uel curator contumax eſt, pupillus ob hoc non punitur, ut ff ſi quis
ius dic. non ob temp. l. vnica. §. 1: nec dolus eius pupillo nocet, ff.
18 de reg. iur. l. neque † Nam & minor non poteſt eſſe contumax cū
nō poſsit ſe defendere, ff. de min. minor etiam. ut ibi no. ar. ext de
conſt. cognoſcentes. nec ipſe eſt talis qui poſsit ratam habere con-
tumaciam, ff. rem ra. ha. bonorum nec etiam poteſt eam purgare,
cum non poſsit in iudicio eſſe, ut C. qui leg. perſo. ſtan. in iudi. ha.
l. 1. & C. de aut. præſt. l. clarum. ſicut alias dicitur, ubi nulla petitio
eſt nulla mora fit. ff. de re. iur. nulla. Dominus meus ſuper hoc in-
terrogatus, reſpondit quod poteſt. Ego dico. quòd ſi ſit talis cauſa
in qua cenſeatur maior, tunc poteſt & debet excommunicari: ar.
extra de reſt. ſpol. ex parte. Si vero non ſit talis cauſa, & ſit adultus
tenebit ſententia in eum lata. licet ferri non debeat: ar. in præ. l. ſi
minor. nam & adultus de calumnia iurat, ut j. de iur. cal. §. reſtat
uer. ſed nunquid. Si uero ſit impubes, nec eſt doli capax, tunc nec
ferri debet, nec lata tenet, ar. C. de fal mo l. j § fi. Inſt. de inut. ſtipu.
§. pupillus de in ius uo. quique. reſpon. j. & uide j. tit. prox. § reſtat
e ver. ſed pone, quòd pupilli. [e] & uide j. de ſen. exc §. ſequitur uerſi.
ſed pone. Vtrum iudex poſſit in præiudicium partis parcere con-
tumaci, no. extr. de off. deleg. conſuluit.

ADDITIONES.

a Malitiā. ¶ Et ibi ſcripſi ſuper codē uerbo: & uide qd̕ ibi poſt Hoſt. dixi in fin.

b Non. ¶ Hoc placet Ia. de Are. ff. de no. ope. nun. l. de pupillo. §. pe. per rationem, quæ ſequitur: alle. etiam ff. de pri. cred. ſi pupillus. §. j. & de in ius uoc. libertus, per quæ iura dicit, excommunicatum, vel bannitum ad id admitti.

c Præſtanda. ¶ Et ibi de hoc in 4. gl.

d Credentes. Et hoc contrarium placet Hoſt. de verbo. ſig. dilecto. ut ibi ſcripſi poſt prin.

e Pupilli. ¶ & uide quod ibi dicam.

ADDITIONES NOVAE.

* Nota ꝙ contumacia dicitur delictum, in l. ſi filius. ff. de inter. act.
* Si citatus tribus edictis non comparet, an poſsit ꝯ eum tanquam contra cōtumacem pronunciari abſque alia citatione, Bar. in l. 3. §. ad diē. ff. de re mili.
* An contumax in proceſſu dicatur contumax quo ad ſententiam audiendam, adeo quod non expediat ipſum citari. no. in l. de unoquoque. de re iud.
* Nota quod partes non tenentur quærere alibi iudicem niſi ad locum conſuetum deputatum. Inn. in c. conſuluit. de of. del. Bar. in l. j. de diuerſ. & temporal. præſcri.
* Citatus quis fuit ut intra tres dies compareret, & prima dies fuit aſsignata pro primo termino, ſecunda pro ſecundo, tertia pro termino peremptorio, debitor uenit prima die, actor non, & ſic reus accuſauit cōtumaciam actoris: actor uenit in tertio termino, & reus non, an reus ſit in contumacia? Bar. in l. prætor. §. hoc autem. de oper. no. nun. & etiam in l. qui ante calendas. de uerb. ob. Dom. Bal. in l. & poſt edictum. de iudi. dicit ꝙ in citationibus fiendis homines debent eſſe cauti, nec diſtinguere debent terminos citationis, quia tūc ſi in uno termino de terminis citationis non comparet citari faciens, qa fuit ſubordinate citatus totum ſtructum deſtruitur: id circo cum fiunt diſtincte, puta duo pro primo, duo pro ſecundo & duo pro tertio & peremptorio, ſi is qui facit citari non comparet in prima, uel in ſecunda, proceſſus eſt nullus & ideo citatus facit caute ut compareat, & in ſingulis comparitionibus accuſet contumaciam actoris non comparentis. Bal facit quod no. Bald. in l. ſi ita relictum. de leg. 2.
* Qui comparet, & abſolute proteſtatur quod non intendit in iudicem cōſentire, contumax eſt, & ideo debet loqui conditionaliter, niſi & inquantum ſit iudex competens. Inn. in c cumana. de electio.
* Contumacia eſt multiplex. de quo Bal. in l. ex cōſenſu. §. fi. de appel. Bal plenius in l. diuus. de in integ. reſti fac. idem Bal. in l. j. §. vſus ff. de procurato. & etiam in l. is qui reipub. ex qui. cauſ maior. Item dicit Bal. in dicta l. diuus, à contrario ſenſu, ꝙ uera contumacia non impedit nullitatis obiectum quia eo caſu non habet locum prout. o imper. de qua hic.
* In l. ſed & ſi per prætorem. §. actio exempta. ex qui. cau. ma. dicit Bald. ex iſto tex. coniuncta gl. no. ꝙ contumacia commiſſa reſpectu unius litigantis, poteſt mouere iudicem ad denegandum ſuam iuriſdictionem reſpectu alterius litigantis. & ſic intelligitur hęc gl. Bald.
* In l. ſcimus. § cum autem ad Trebel. ibi in gl. ſed iudex, &c. dicit do. Angelus ꝙ dom. Fran. Trigi. dicebat quod illa glo. formaliter non erat alibi, ſcilicet quod ad officium pertinet facere regiſtrari in actis ea quæ per partes gerunt, & ad eius inſtantiā ſunt geſta, & etiam contumaciam partium, & per illa acta tunc iudici de contumacia conſtat, & ut contra contumacem vigorem extendit iuſtitiæ, & ita practicatur. fac. l. hæc autem. §. non defendi. ex qui. cau. in poſ. ea Ang.
* An ſufficiat interpellari uxorem ad hoc ut maritus conſtituatur in mora, & contra. Bar. in l. aut qui aliter. ff. quod ui aut clam.
* In l. ij. §. ſenatus. de iure fiſci. dicit Bar. ꝙ ſi actor & reus ambo ſunt contumaces, quod iudex ex officio ſuo poteſt citare utrumque, & abſoluere reum ab inſtantia iudicij. uide gl. in l. ij. ſi quis in ius uo. non ier.
* Nota ꝙ contumax in proceſſu cauſæ patitur interlocutoriam, ſed non diffinitiuam, niſi nominatim citetur ad illam audiendam, l. nec quicquam. §. ubi decretū. ff. de offi. proconſul. c. auditis. de procuratoribus. quanto magis ſi eſt noua quæſtio, licet dependeat a prima, ut l. qui de inoff. de inoff. teſtō. ff. Bal.
* In l. arbiter kalendis. de arbi. dicit Bal. quod non committitur pœna ſi quis non comparet in termino in quo non expediebat ꝯparere: facit ꝙ poſtquam poteſtas reddidit libros, & ſic non habet ius conficiendi acta, quod nō currit terminus banni, quaſi habeatur pro mortuo, ex quo non poteſt exercere officium Bal.
* An contumacia procuratoris noceat domino, Bar. & Bal. in l. j. ſi quis ius di. non ob. & l. cum filium. §. in hac. de uerb. ob. Bal. in reperto. quod fecit ſuper Inno. in c. 1 o. ext. ut lite non conteſt. & ibi plene dixit de hoc. fac. Bald. in l. is apud quem. C. de eden. & ibidem Ang.
* Nota quod ad hoc ut quis ex contumacia habeatur pro confeſſo eſt neceſſe quod ter ſit citatas hoc no. do. Bal. in l. receptitia. C. de conſti. pec. in fine, nec ſufficit una citatio pro tribus.
* An ex contumacia procuratoris interponatur ſecundum decretum contra dominum, & quid de primo decre. Bal. in l. ſi uſufructuario. ff. ſi ex noxa. cau. aga. fac. Ang. in l. j. § ſi procurator. ff ſi quis ius dicen. non ob.
* An reputetur dominus contumax ſi miſit procuratorem, ſed caſus contigit in perſona procuratoris, quod non potuit comparere, Ang. in l. ij. §. ſi quis. ff. ſi quis cautio. Inn. in c. j. vt lite non conteſt. debet ergo conſtituere procuratorem ad ſubſtituendum alium, uide c. ſignificante. de pig.
* Actorem vel reum contumacem de gratia an poteſt iudex expectare, & quāto tempore, & quid in dubio, Bal. in l. j. C. quomodo & quando iudex.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

¶ Bal. de Contumacia.

CITATIO legis dicitur ficta, Citatio hominis dicitur uera.§.j. ad fi.G. etno.in cle.ſi ante.de do.& cont.Et ideo qualiſcunque contumax citatus a iure appellat.C.de iud.l.properandum.§.cum autem.per Cy. ¶ Præſens poeſt abſolui a citatione altera parte non citata:ſed nõ a tota inſtãtia. §. nunc tidendum.ad fi.G.etiam ubi ſit plena ꝓbatio dicitur cognitio ſummaria,ſi iura abſentis non diſcutiuntur.§.ſequitur.uer.& ſi obiiciatur.G. ¶ Et an priuatæ ſcripturæ credatur contra contumacem? tangit ꝙ ſic. ibidem. G. ¶ A pœna inflictiua ex contumacia abſentis? uide ĩ.de iur.calum.§.a pœna. ¶ Ex cõtumacia non habetur quis pro cõfeſſo in criminali,nec condẽnari poteſt. ſuper crimine, ĩ. de ſen. §. ſententia condemnatoria poteſt. ¶ Qualiter minor poteſt eſſe contumax.uide ĩ. de ſen. exc. §. qualiter minor. Qualiter fit miſsio in Vti poſside. uer. ſed pone. Titius. G. ff. de no. ope.nun. l.ſi prius.per gl.& Dyn.& ĩ.ti.1.§.reſtat.uer.ſed pone ago.per G. ¶ Excuſatur dominus propter morbũ,uel mortẽ procuratoris,l.cũ a matrib.C.qu pet.tut.& de pig.ac ſignificante.de ap.l.præſes.ſed non propter eius ſtultitiã uel ignauiã.ff.man.l.idẽque.§.ſi tutores.§.ſequitur.in fi.G. ¶ Valent banna, quæ dantur ſecundũ conſuetudinẽ Italię.§.nunc dicamus.uerſi.ſed nunquid ſi etiam.G.Et ualet ſtatutũ,quod bannitus ex cõtumacia non audiatur.ff.q. ex cau.ma.l.ſed & ſi per prætorẽ.§.ſed ſi dum dec.in gl.& ꝑ Bart. ¶ An l.a diuo Pio.habeat locũ in executione interlocutoriæ,uer.ſed an maior.G ¶ An ſępius monitus ad idẽ,teneatur ad plures mulctas:ſentit, ꝙ non: quia eſt idẽ delictũ ſpecie & numero,& unũ factũ reputatur,quod fit uno impetu,etiam qđ pluries fit circa eandẽ rem,etiã quod habet unam ſpeciem delinquẽdi, etiam quod habet unũ finem.etiã quod habet unum nomẽ.G.uer.ſed pone iudex.G.de hoc dic,ut l.nunquã plura.ff.de priuat.delict.per Dy. Et ĩ ultimo paret,dicunt quidã ab omnib.excuſari,uer.ſed quid ſi iſte.G. ¶ An excõmunicatus pro contumacia ſit abſoluendus cauẽdo de expenſis:an uero præmiſſa ſolutione,uer,ſed nunquid excõmunicatus.G.dic,ut no.ff.de ſtatulibe.l.ſtatus rationẽ.per Ia.Et idẽ in detentis in carcere,quod pro expenſis nõ liquidis.non debent detiniri,ſi uolunt cauere:ſecus,ſi pro liquidis, uel ſtatim liquidãdis:facit.ff.de eui.l.minor.in prin.in gl. ¶ An abſolutio pręmiſſa cautione poſsit fieri aduerſario non citato? uer.ſed pone,quod G. ¶ Quædam ſunt,quæ nõ requirunt citationẽ ut no.ff.de bo.poſſ.l.3.§.pe.quia non habẽt figurã iudicij ut ibi no.Bal. ¶ An ueniens ad recuperationẽ tenutę,poſsit repelli,tãquam excõmunicatus? uer.ſed pone,reus. G. non, quia eſt reus originarius & defenſor,niſi quando eſſet factus de reo actor.ff.de no.ope. nunc. l.de pupillo.§.meminiſſe.& l.ſi prius.Bal.minor non dicitur eſſe verus contumax,vbi non habet legitimam perſonam,uer.ſed nunquid minor.G.

a ¶De primo & ſecundo decreto[a]. Rubrica

QVoniã ſ.titulo proximo.§.ſequitur.uer. ſi vero agitur. & ſequentibus,aliqua de primo decreto tractauimus, utile putamus adhucad doctrinã pleniorem aliqua de primo & ſecundo decreto annectere,& prius de primo decreto diſcutiamus, dicentes, Quot modis dicatur decretum. Quando,& qualiter debeat interponi.Et in quibus rebus uel actio
b nibus:A quibus iudicibus:Et quis ſit effectus primi decreti[b].

ADDITIONES.

a Roffr.poſuit hanc rubricam immediate ante ciuiles actiones: materiã etiam proſequitur ſub tractu de officio iudicis,rubrica de bo. auct. iud. poſ. Io.de Deo Cauilla.lib.4.Rubr.antep.& pen.de his duob' proſequitur ex practicis in procemio nominatis non inuenio,quod alius expreſſerit hanc rubr. licet Vber.de bo.& Gui.de Suz.de materia tractauerint,ut dixi.ſ.tit.prox. Bagarotũ etiã ſæpe allegat hic auctor,ipſius tamẽ tractatũ de hoc nõ uidi Summiſtæ de materia tractant.Azo in Summa de bo.aucto.iudi.poſ. Rof.de eo qui mit.in poſſeſſ.cauſa rei ſer.Hoſt.licet de hoc nõ fecerit rubricellam,per modũ tamen ſummę tractat de his duobus ſub rubric.de contu. & forſan a principio ſic fecit auctor:quare dicam. vide ſ.de cita.§.ſequitur.ver.qualiter autem Ia.Bal.de his primo fecerat breuẽ tractũ,quem poſtea auxit,& in materia multũ iuuit auctorem:& incipit.no.plene,ꝙ.Accur.poſuit de hoc plenã gl.ff.de dam.inf.l.ſi finita.§.ſi plures.ſed Dy.ibi plenioré pulchrã,& breuem, ſecundũ materiã Simo.Vincen.in l.conſentaneũ.C.quomodo & quãdo iud. Cy.in l.cum proponas.C.de bo.auct.iudi.poſ. de primo tantum. adde Bar. in §.Iulianus.in l.ſi finita.de dam.inſect.

b Decreti. ¶ Præmittendũ erat ad proxime ſequentia,quot ſunt decreta Dei, 3.Regum.8.Si cor noſtrũ cum Deo,& ambulemus in decretis eius.Itẽ Apoſtolorũ,Actuũ xvj.Et cuſtodite dogmata decreta ab apoſtolis. Item patrũ de tranſla.epiſ.quanto.Legatorũ,de loca.c.i.de off.le.præſenti.li.6.Epiſcoporum,de maior.& obe.ſi quis delegatorũ,vel executorum.Gratiarũ.de conc. præb.ſi ſoli.li.6.Sunt etiam decreta Cęſarum, Actuum xvij. quę contra decreta Cęſarum faciunt & regum.Daniel.iij.dic. Tu rex poſuiſti decretum. De Chriſto dicitur ad Col.ij.quod deleuit chirographum decreti,quod eſt aduerſus nos.Eſt autem in hac materia decretum,ſupinum verbi Drcerno. decernis,non illius verbi Decreſco,decreſcis: vtriq; enim congruit,ſicut & præterium,ſ.Decreui.

SVMMARIVM.

1 *Decretum quot modis dicatur.*
2 *Primum decretum dicitur,quaſi primus iuſſus.*

1.§.Dicitur ergo decretum ſententia diffinitiua quandoque.ff.de re iud. decreta. vel interlocutoria. ff.de aſſeſſor.l.j.in fi.Quandoque,quod papa de fratrum conſilio nulla facta conſultatione ſtatuit, & in ſcriptis redigit:ut extr.de
a reſcrip.præſenti[a].xx.diſt.ſi decreta. Quandoq; conſenſus eligentium in reſcriptis redactus,vt ij.q.j.legum.extr. de elec. innotuit. Quandoque,quod capitulum,vel ordo,vel uniuerſitas,ſeu maior pars ordinat,ut ff.de decre.ab ordin. facienda per totum. ff. quod cuiuſq; vniuer.planè.& quaſi per totum.Quandoque iudicis.auctoritas in alienationibus,uel aliis, interpoſita: vt ff. de præd.mi. per totum.Quandoq; ponitur ꝓ proprio iuſſu iudicis,quo mandat bona alicuius propter eius contumaciam in pœnam contumaciæ poſſideri:cum actũ eſt actione reali,uel perſonali, ut ſ. tit.
1 prox. §. ſequitur. & de hoc decreto præuidimus hic tractare.
b †¶Dicitur autem primum decretum,quaſi primus iuſſus[b].& licet aliàs primum dicatur reſpectu ſecundi,ut xiii quæſtion. i. §. quia ergo.uer.nos ſumus.& ff.de reb.dub.qui duos.non tamẽ ſemper,
2 ut extr.de uerb.ſigni. Ioſeph. quia quandoque interponitur†pri-
c mum decretum,& non ſecundum,ut ĩ.dicetur[c]

ADDITIONES.

a Pręſenti. ¶ Quam hodie non habemus:ſed patet de elec.licet ca.non de pręſenti.libr.6.& de hoc 3.diſt.in ſumma.

b Iuſſus. ¶ Quia Accur.vbi ſ.addit,vel prima miſsio.Dynus illud dictum impugnat,dicens quod miſsio habet ſe ad iuſſum per modũ executionis, ſicut aliud eſt ſententia,& aliud eius executio,ff.de re iud.ſi cum nulla. C. de exe. rei.iu.l.j.& ſæpe alius pronũciat,alius exequitur.ff.de re iud.a diuo.in prin. ſicut aliud eſt iuſſus,& aliud eſt miſsio.& plerunq; fit per aliũ,vt per inferiora patebit.Cy.in l.cum proponas.C.de bon.au.iud.poſ ponit quandam diffinitionem decreti,quam dicit fuiſſe Rof. ſ. ꝙ Decretum eſt detentatio, vel poſſeſsio,quæ habetur de iuſſu iudicis:& dicit hanc reprehendi per Dy.in meis ſcriptis,quę habeo duplicata,nec diffinitionẽ habeo, nec reprehenſionẽ,ipſe tamen excuſat Rof.per legem.Inſti.de iu.perſ.§.ſeruitus eſt conſtitutio,&c.Frator tamen Rof.de primo decr.in j.col.ver.& ſic no.de ea dictione.Primum,dixiſſe,quod poſſeſsio,quę datur cauſa rei ſeruandę,dicitur primum decretum,quia primum decernitur per iudicẽ. Sed Cy.ponit diffinitionem talem,quod decretũ eſt rei regulariter nõ permiſſę certo caſu facta prohibitio,vel premiſsio:& quomodo proſequitur, ibi vide. Hoſt. vbi ſ de diffinitione ſe non intromiſit,ſed dixit,quod primum decretum eſt,quando iudex primo decernit aliquem mittendũ in poſſeſsionem:& quomodo proſequitur ibi vide.Obiicit etiam Dy.de eo,quod dicitur primus iuſſus:cum & alius iuſſus pręcedat,ſ.in multis caſibus de cauendo:vt ſatis ĩ.patebit,vel ſaltem de cõparendo. Neceſſario enim cõtumacia habet præcedere miſsionem:vt lite non conteſtat.quoniam.§.in aliis.Sol.quo ad miſsionem iſte eſt primus,ad quem,vt dixi peruenitur per contumaciam non apparentis,vel nõ cauentis intra terminum ſtatutum a iudice,de quo ſtatim ſequitur. ¶ Adde ꝙ Alex.in d.§.Iulianus.videtur tranſire ꝯtra opi.Sali.ad diffinitionem primi decreti:de qua ibi vide.Adde tu,quod decretum aliud dicitur permiſſorium,pro futuro actu faciendo:aliud eſt confirmatorium de q.b.vide plene per Bal.in l.magis puto.§.non paſsim.ff.de re.eo qui ſub tute.Item an decretum dicatur ſententia interlocutoria,vide Ab.Sicu.in c.j.in v.col.extr.de re iu.l.& ibi per nouiſsimos.

c Dicetur. ¶ Vide quod dicam ĩ.§.iam de effectu.in princi.

SVMMARIVM.

1 *Primum decretum quando & qualiter ſit interponendum.*
2 *Iudex non præſumitur in ſcriptis errare,niſi expreſſe & manifeſte appareat.*
3 *Boni iudicis eſt, lites minuere:& calumnioſe petens non eſt a iudice audiendus:nec eſt malitiis hominum indulgendum.*
4 *Primi decreti forma,quo ad miſſionem in poſſeſſionem,quæ eſſe debeat. & n.ſeq.*
6 *Miſſus in poſſeſſionem per primum decretum conditionale, vel vbi apponitur clauſula illa, ut ſit communiter, quia & ſic communiter loquimur,an poſſidebit*
7 *Imperitia iudicantis an poßit mutare formam iuriſdictionis.*
8 *Summaria cauſæ cognitio an ſit facienda,cum ſit mißio in poſſeſſionem in actione reali*
9 *Iudex volẽs actori reo abſente dare poſſeßionem,quomodo ſe habere debeat.*
10 *Forma banni,in quo ponendus eſt reus ſi non inueniatur de bonis,vnde actori detur poſſeßio ſeu tenuta.*
11 *Creditor quiuis,ſiue pure,ſiue in diem ſiue, ſub conditione aliquid ei debeatur poteſt poſtulare,vt in poſſeßionem mittatur.*

2.§.Sequitur videre, quando & qualiter ſit interponendum Et quidem ante litis conteſtationem
a & poſt[a].quod dic,vt ſ.ti prox.§ ſequitur.uerſ.ſi uero agitur.& ſequen. Non tñ iudex nimium debet feſtinare ad interponendum primũ decretũ:aliàs daretur reſtitutio contra eum,ff.de dam.inf. l.ſi finita.§.ſi fortè. Sic ergo procedatur: nã reo peremptoriè citato & contumace exiſtente,quia non vult uenire,nec ſatiſdare, & actore eius contumaciam incuſante,ut C.de iud.properandũ. §.& ſi

ADDITIO.

a Poſt. ¶ Et quando quę poſt ſententiam, C. qui pot.in pig.hab.l.2.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN